

Monitorizarea mass-media (presa online) în perioada și campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021

Raportul nr. 3
21 – 30 iunie 2021

National Endowment *for* Democracy
Supporting freedom around the world

Monitorizarea are loc în cadrul unui proiect implementat de Asociația Presei Independente (API) și finanțat de National Endowment for Democracy (SUA). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorului.

I. DATE GENERALE

1.1 Obiectivul proiectului: monitorizarea și informarea opiniei publice privind comportamentul editorial al instituțiilor mass-media (presa online) în perioada electorală și în campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din Republica Moldova din 11 iulie 2021.

1.2 Perioada de monitorizare: 1 iunie 2021 – 11 iulie 2021.

1.3 Criteriile de selectare a instituțiilor mass-media supuse monitorizării:

Portalurile au fost selectate în baza următoarelor criterii obiective: a) relevanță; b) notorietate/audiență; c) limba de difuzare; d) geografie. Astfel, sunt monitorizate portaluri naționale și un portal regional, în limbile română și rusă, cunoscute și indicate ca surse de informații de către respondenții la sondajele de opinie credibile, unele fiind prezente în pozițiile superioare ale sondajelor de măsurare a audienței online.

1.4 Portalurile monitorizate (în ordine alfabetică):

Actualitati.md¹ (limba rusă), Agora.md² (limba română), Gagauzinfo.md³ (limba rusă), Kp.md⁴ (limba rusă), Newsmaker.md⁵ (versiunea în limba rusă), Noi.md⁶ (versiunea în limba română), Realitatea.md⁷ (limba română), Sputnik.md⁸ (limba română), Timpul.md⁹ (limba română), Unimedia.info¹⁰ (limba română).

1.5 Obiectul monitorizării

Întreg conținutul editorial propriu al portalurilor, fără publicitatea marcată corespunzător.

1.6. Echipa

Proiectul este realizat de Asociația Presei Presei Independente (API) în cadrul Coaliției pentru Alegeri Libere și Corecte.

1.7 Cadrul metodologic

Monitorizarea se bazează pe metodologia elaborată de Oxford Media Research Center pentru proiectele de monitorizare ale Organizației Internaționale Campania Globală pentru Libertatea de Exprimare “Articolul 19”, adaptată și completată. Aceeași metodologie a fost utilizată de API și la monitorizarea instituțiilor mass-media în perioadele și campaniile electorale precedente.

¹ Fondat de **Iuri Vitneanski**, membru PSRM, actual vicepreședinte al sectorului Botanica din mun. Chișinău

² Fondat de Interakt Media SRL (administratoare – **Irina Ghelbur**)

³ Fondat de Iusivmedia SRL (administratoare – **Iulia Cîlcic**)

⁴ Pagină electronică a ziarului „Комсомольская правда в Молдове”, editat - de „Комсомольская правда-Basarabia” SRL (administrator – **Serghei Ciuricov**), fondatorul firmei – Exclusiv Media SRL, compania deputatului PSRM **Corneliu Furculiță**

⁵ Fondat de SRL NEWS MAKER, fondator – **Vladimir Soloviov** (administratoare – **Olga Cenușa**)

⁶ Fondat de MLD Media SRL, companie cu șase acționari, inclusiv companii ale omului de afaceri **Vasile Chirtoca**, consilier PSRM în Consiliul Municipal Chișinău, administrator – **Constantin Burghiu**

⁷ Fondat de SRL HB MEDIA, fondator – MMDT SRL (administrator – **Dumitru Țira**)

⁸ Filială a Agenției Internaționale de Presă și Radio Sputnik, fondată de compania de stat Rossiya Sevodnya din Federația Rusă (directoare Sputnik Moldova – **Marina Perekrestova**)

⁹ Fondat de Publicația Periodică „TIMPUL de dimineață” (administrator – **Silviu Tănase**)

¹⁰ Fondat de Miraza SRL (fondatoare și administratoare – **Olesea Banari**)

Metodologia prevede măsurarea și analiza tuturor materialelor jurnalistice și a publicității nemarcate care vizează direct sau indirect teme/subiecte politice și electorale, publicate de cele 10 portaluri informaționale. Monitorizarea are loc în baza unor indicatori *cantitativi* (inclusiv tipul, formatul, durata și tematica informațiilor, protagoniștii, sursele și genul surselor citate, frecvența apariției concurenților electorali) și *calitativi* (contextul favorabil, defavorabil sau neutru de prezentare a fiecărui concurent electoral; analiza de conținut a fiecărui articol: o știre care prezintă un concurent electoral în context pozitiv ori negativ nu indică neapărat tendențiozitatea sau partizanatul instituției media care difuzează știrea; este posibil ca știrea să favorizeze sau să defavorizeze pe unul dintre concurenți, și, cu toate acestea, să fie echidistantă și corectă din punct de vedere profesional).

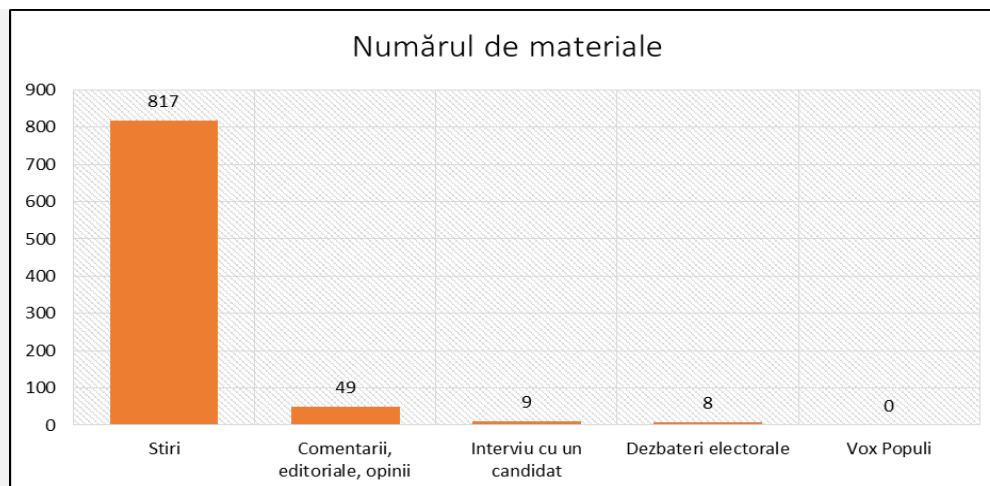
1.8. Lista partidelor și a acronimelor folosite în raport

1. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” - PACE
2. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic” - PACCC
3. Blocul electoral „Renato Usatî” – BERU
4. Partidul Politic „Șor” - PPȘ
5. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – PAS
6. Blocul electoral al comuniștilor și socialiștilor – BECS
7. Mișcarea Profesiștilor „Speranța – Надежда” - MPSN
8. Partidul Democrat din Moldova - PDM
9. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” - PPDA
10. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” – PUN
11. Partidul Politic „Democrația Acasă” – PDA
12. Partidul Politic „NOI” - NOI
13. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – PDCM
14. Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR - AUR
15. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist - PVE
16. Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății” - PLD
17. Partidul Politic „Puterea Oamenilor” – PPO
18. Partidul Regiunilor din Moldova – PRM
19. Partidul „Patrioții Moldovei” – PPM
20. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” - PS
21. Partidul Politic Noua Opțiune istorică – PPNOI
22. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii – POM
23. Valico Veaceaslav, candidat independent - VV
24. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – PSRM
25. Partidul Politic „Partidul Comuniștilor din Republica Moldova” - PCRM
26. Partidul Liberal Democrat din Moldova – PLDM

II. ANALIZA DATELOR

2.1 Tendințe generale

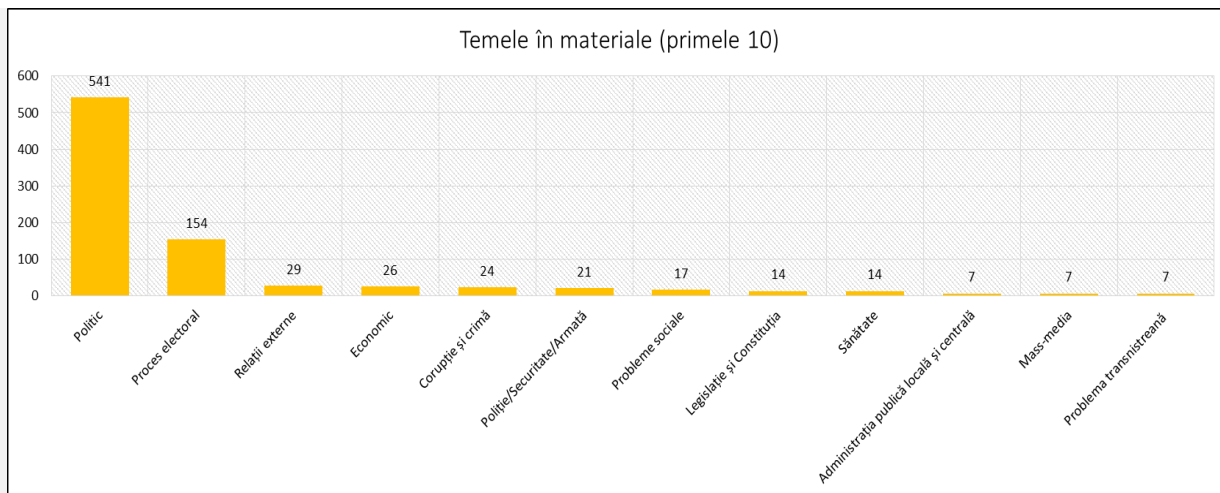
În perioada cuprinsă între 21 și 30 iunie 2021, cele 10 instituții media online monitorizate au publicat, cumulativ, 883 de materiale ce au abordat direct sau indirect campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. În continuare, cele mai multe materiale au fost știri – 817, ceea ce a reprezentat aproape 93% din total. Alte 49 de materiale (sau circa 5%) au fost publicate sub formă de comentarii, editoriale sau alte materiale de opinie, 9 (sau circa 1%) au fost interviuri, iar 8 (sau circa 1%) – dezbateri electorale.

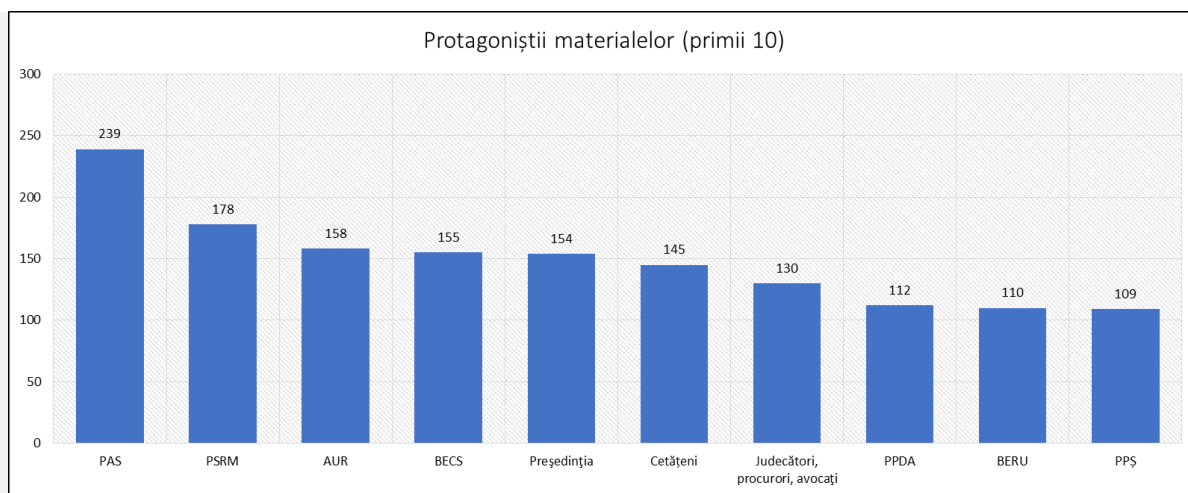
Cele mai multe produse media cu un caracter electoral direct sau indirect au fost publicate de **Realitatea.md** (132), iar cele mai puține – de **Gagauzinfo.md** (10). Celelalte instituții media online au publicat materiale relevante monitorizării astfel: **Noi.md** – 127, **Timpul.md** – 125, **Actualitati.md** – 118, **Agora.md** – 96, **Unimedia.info** – 85, **Kp.md** – 74, **Newsmaker.md** – 66, și **Sputnik.md** – 50. Totodată, **Realitatea.md** a publicat cele mai multe știri cu un caracter electoral (130), **Timpul.md** – cele mai multe comentarii (32), **Agora.md** – cele mai multe interviuri (6), iar toate dezbaterile electorale au fost publicate de **Newsmaker.md**.

Textul a reprezentat forma cel mai des aleasă pentru materialele cu un caracter electoral direct sau indirect (877 de cazuri), dar 154 dintre ele au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor monitorizate, cuantificat în semne (text) și secunde (video), a constituit, astfel, 1911434 semne și 210941 secunde, sau peste 58 de ore pentru imaginile video.

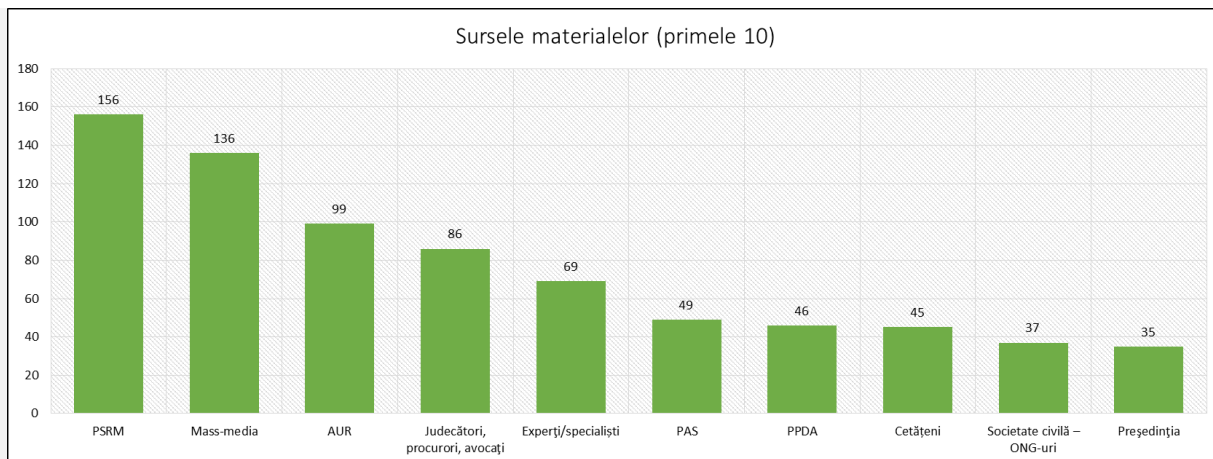
Domeniul politic în context electoral a fost în continuare cel mai des exploatat, procesul electoral în ansamblu fiind abordat de peste trei ori mai rar de cele 10 publicații online. Și mai rar au putut fi găsite materiale despre relațiile externe, economie, corupție/crimă, poliție/securitate/armată, probleme sociale, legislație, sănătate, activitatea administrației publice locale și centrale, mass-media sau problema transnistreană în context electoral.

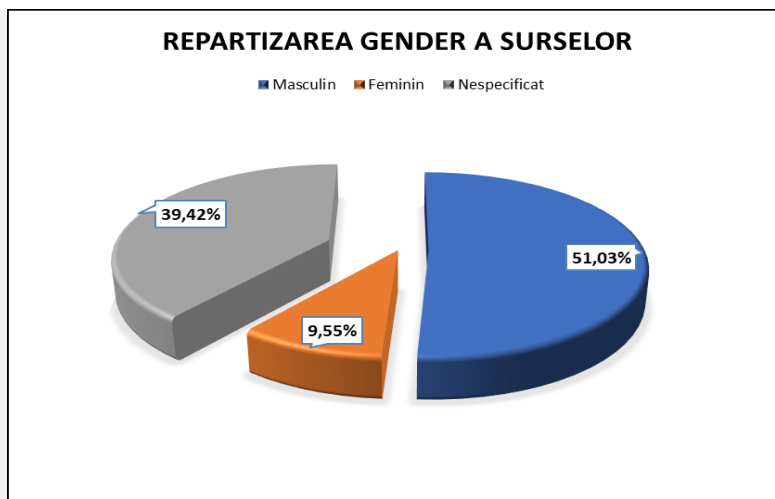
În perioada de referință, toți cei 23 de concurenți electorali au fost vizați în materialele celor 10 publicații online, care au menționat în total 42 de categorii de protagoniști/protagoniste. Cel mai des în această calitate au apărut în continuare reprezentanții/reprezentantele PAS – de 239 de ori, urmați/urmate de cei/cele ai/ale PSRM, vizați/vizate de 178 de ori, ai/ale AUR, cu 158 de astfel de apariții, BECS, cu 155, sau ai/ale Președinției, vizați/vizate de 154 de ori. În primele zece categorii s-au mai regăsit cetățenii/cetățenele (de 145 de ori), reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 130 de ori), exponenții/exponentele PPDA, cu 112 apariții, ai/ale BERU – cu 110, sau ai/ale PPS, vizați/vizate în 109 rânduri în materialele publicate cumulativ de cele 10 publicații online monitorizate.

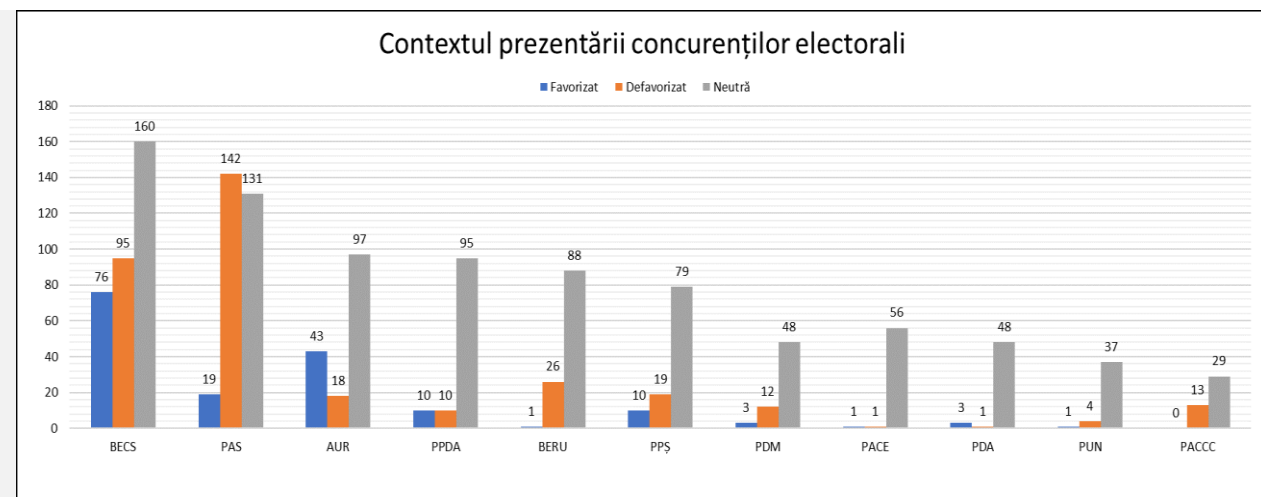
Totodată, topul celor 39 de categorii diferite de surse a fost condus de PSRM, exponenții/exponentele cărora au fost citați/citate de 156 de ori, urmați/urmate de alte surse mass-media, citate de 136 de ori, sau de reprezentanții/reprezentantele AUR, la care s-a apelat de 99 de ori. La fel, în calitate de surse au mai apărut în perioada de raport reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 86 de ori), experții/expertele (de 69 de ori), reprezentanții/reprezentantele PAS (de 49 de ori), ai/ale PPDA (de 46 de ori), dar și cetățenii/cetățenele, citați/citate de 45 de ori, reprezentanții/reprezentantele societății civile (de 37 de ori) sau ai/ale Președinției (de 35 de ori). Per ansamblu, toți concurenții electorali au fost citați în materialele celor 10 publicații online, dar în proporții diferite.

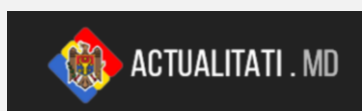
În același timp, cele 1068 de surse citate cumulativ în perioada 21-30 iunie 2021 au fost disproporționate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Mai exact, mai mult de jumătate din numărul total de surse l-a constituit bărbații (545 sau 51,03%), femeile fiind citate de 102 ori, sau în proporție de 9,55%. În alte 421 de cazuri, sau 39,42% genul surselor nu a fost specificat. Astfel, bărbații au fost citați de peste 5 ori mai des decât femeile.

În perioada 21-30 iunie 2021, 4 concurenți electorali din 23 au fost mediatizați de cele 10 publicații exclusiv în manieră neutră (PPO, PVE, PPM, MPSN). Ceilalți concurenți au fost plasați atât în contexte neutre, cât și pozitive sau negative. PAS a continuat să fie concurentul cel mai des defavorizat, fiind singurul în cazul căruia plasarea în context negativ a depășit-o pe cea în context neutru, concurentul având 142 de defavorizări, 19 favorizări și 131 de contextualizări neutre. În același timp, BECS și AUR au continuat să fie cel mai des favorizați în materialele jurnalistice ale celor 10 publicații în raport cu alți concurenți. Astfel, BECS a apărut de 76 de ori în contexte pozitive (și de 95 de ori în contexte negative), iar AUR – de 43 de ori în context favorabil și de 18 – în context defavorabil. Ceilalți concurenți au fost favorizați/defavorizați după cum urmează: PPDA – 10/10 cazuri, BERU – 1/26 de cazuri, PPȘ – 10/19 cazuri, PDM – 3/12 cazuri, PACE – 1/1 cazuri, PDA – 3/1 cazuri, PUN – 1/4 cazuri, PACCC – 13 cazuri de defavorizare, PDCM – 2/1 cazuri, PLD – 1/2 cazuri, NOI – 3 cazuri de defavorizare, PS și PRM – câte 6 cazuri de defavorizare, PPNOI, POM și CIVV – câte un caz de defavorizare.

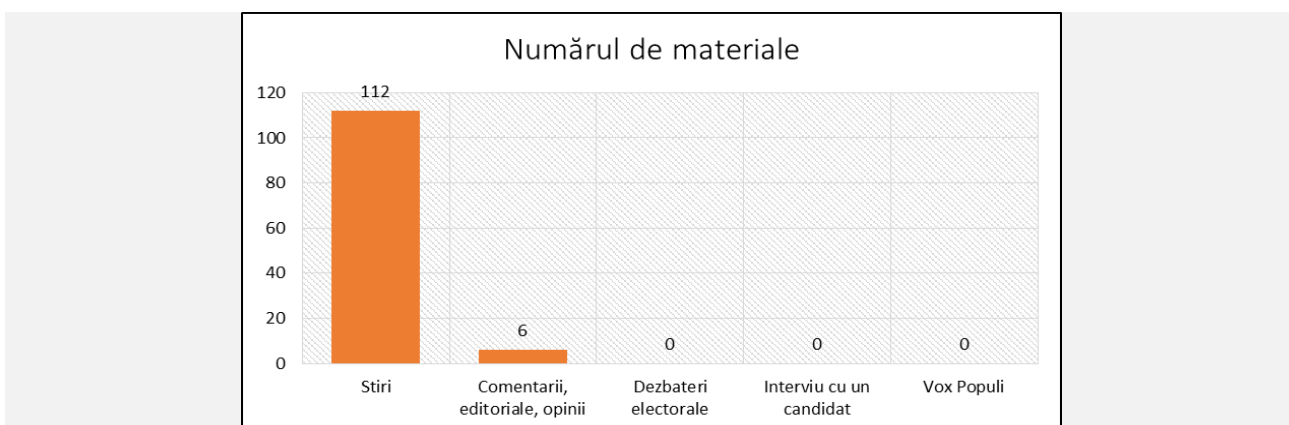

2.2 Comportamentul editorial al publicațiilor

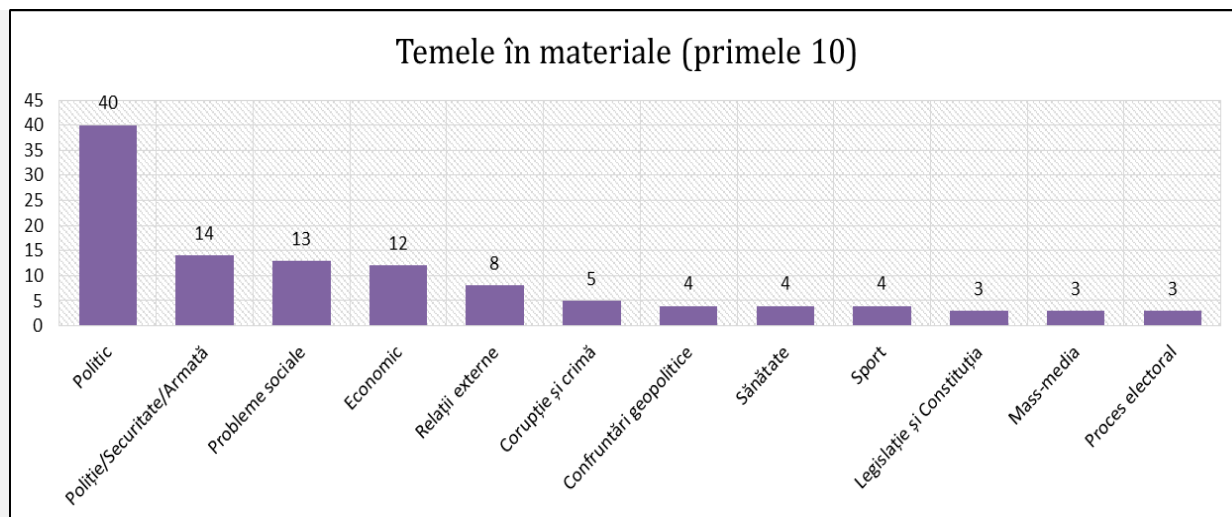

Actualitati.md

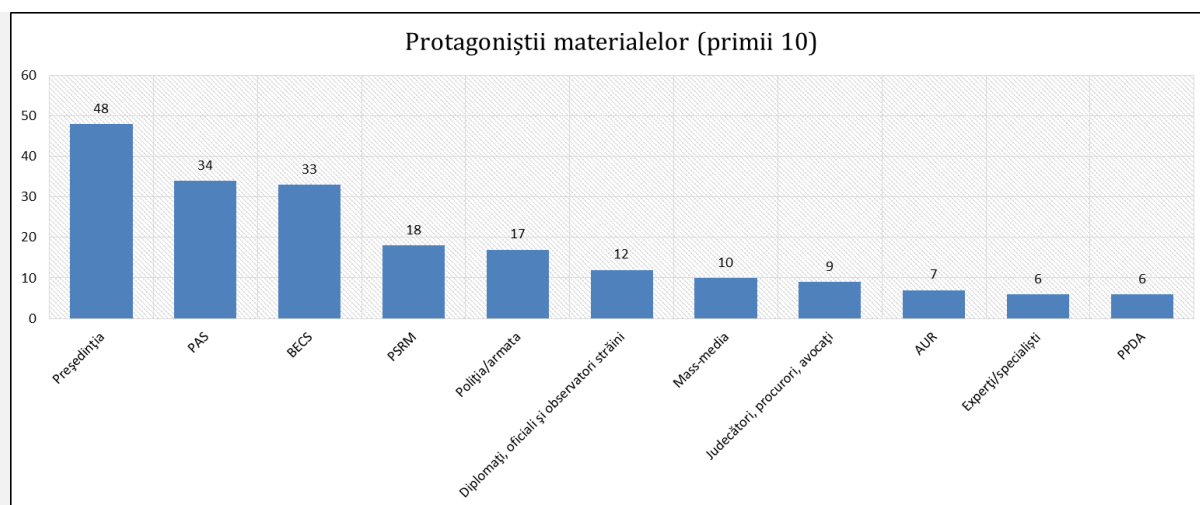
Pe parcursul decadei monitorizate, **Actualitati.md** a publicat 118 materiale electorale directe sau indirecte, inclusiv 112 știri și 6 materiale de opinie. În 18 cazuri textele au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 162633 semne pentru texte și 7659 de secunde sau circa 2 ore pentru materialele video.

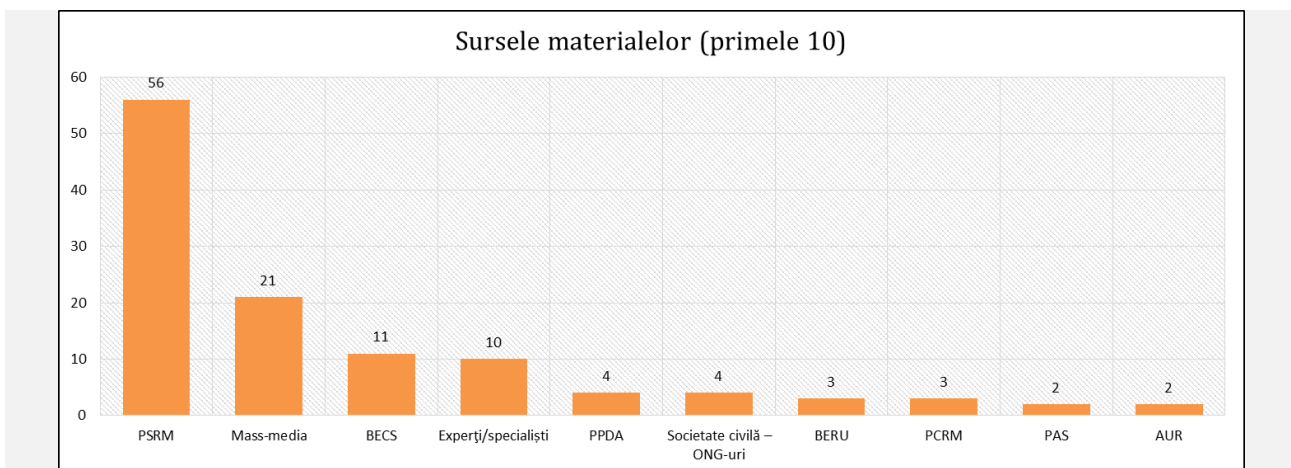
Actualitati.md s-a referit în materialele publicate în perioada de raport în special la domeniul politic, cu accent pronunțat pe activitatea politică/electorală a PSRM și BECS. Retorica îndreptată împotriva Președintei Maia Sandu, dar și a PAS a continuat, publicația făcând referire la declarații, acuzații, opinii unilaterale în raport cu evenimentele electorale și cu pretinsele planuri ale oponentilor politici ai PSRM și BECS. A fost publicat un număr mare de știri cu acuzații, declarații, articole preluate împotriva PAS și a președintei Maiei Sandu, încercând să asocieze cei doi actori. Mai rar au fost abordate problemele sociale, economia, relațiile externe, corupția și crima, sănătatea sau legislația în context electoral. Procesul electoral în ansamblu a fost ignorat aproape în totalitate de **Actualitati.md**.

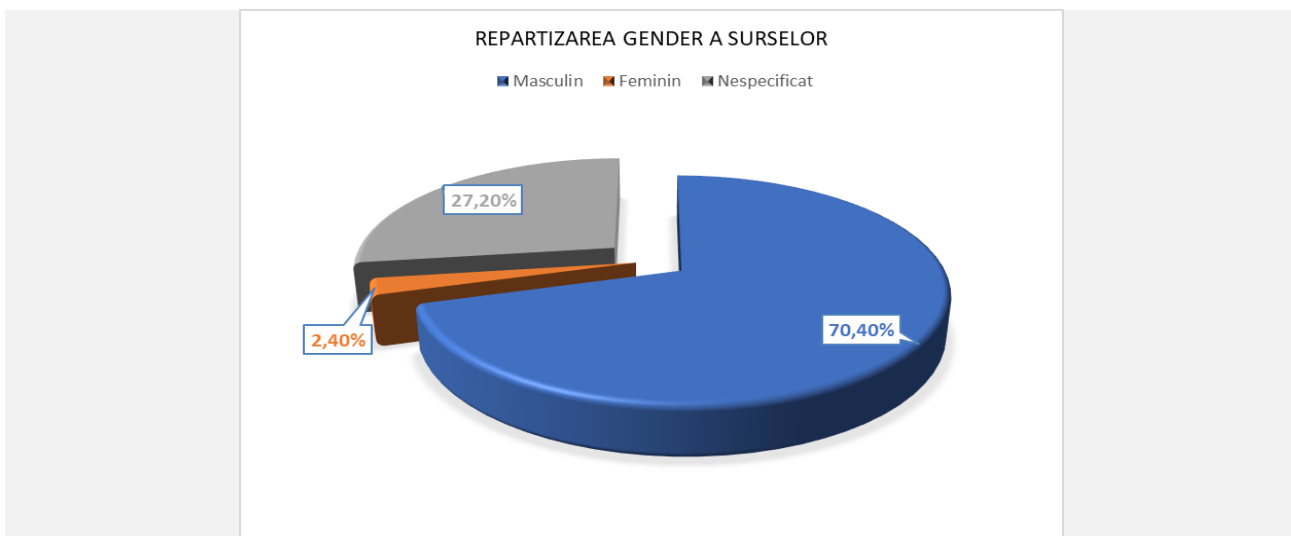
Din cele 23 categorii de protagoniști/protagoniste vizați/vizate de **Actualitati.md** în perioada monitorizată, 10 au fost concurenți electorali. Totuși, cel mai des a fost vizată Președinția în materialele **Actualități.md** (de 48 de ori), urmată de doi concurenți – PAS, cu 34 de apariții, și BECS cu 33. La fel, reprezentanții/representantele PSRM au fost vizați/vizate în 18 rânduri, iar cei/cele ai/ale poliției/armatei – în 17. În același rând, protagoniști/protagoniste au fost diplomați/diplomate – de 12 ori, mass-media – de 10 ori, reprezentanții/representantele sistemului judiciar – de 9 ori, ai/ale AUR – de 7 ori, dar și experții/expertele, precum și exponenții/exponentele PPDA – de câte 6 ori.

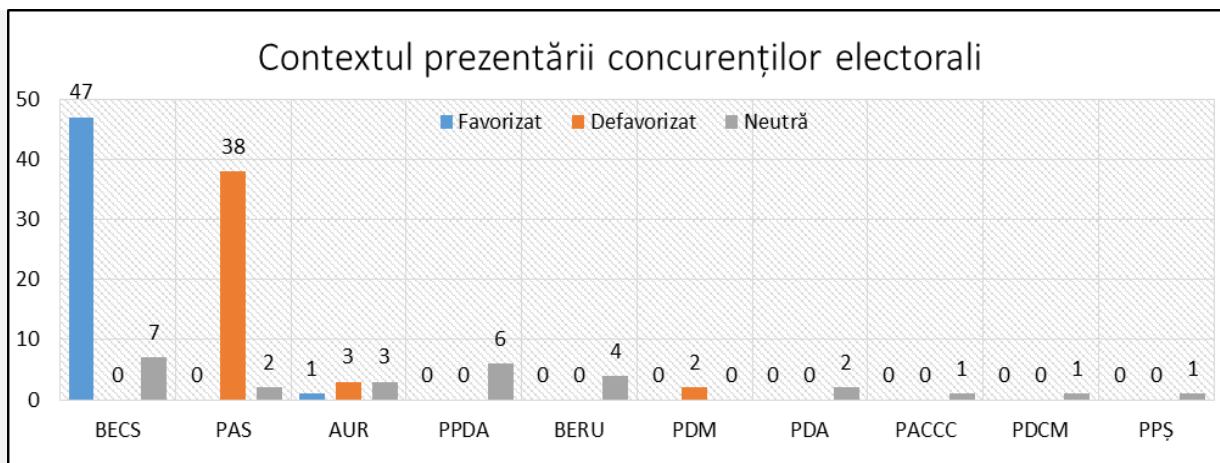
Totodată, **Actualitati.md** a citat în total 19 categorii de surse, 8 dintre acestea fiind din rândurile concurenților electorali. De departe, cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/representantele PSRM (de 56 de ori), și de peste două ori mai rar – alte surse mass-media (de 21 de ori). Au urmat BECS cu 11 citări, experții/expertele – cu 10 citări, PPDA și societatea civilă – cu câte 4, BERU și PCR – cu câte 3, și PAS și AUR – cu câte două citări fiecare.

Sursele, cele 125 citate de **Actualitati.md** în total, au fost în continuare puternic disproportionale din perspectiva genului, în defavoarea femeilor. Astfel, 88 dintre surse (sau peste 70%) au fost bărbați, și numai 3 (sau peste 2%) au fost femei. În alte 34 de cazuri (sau peste 27%) genul sursei nu a fost specificat.

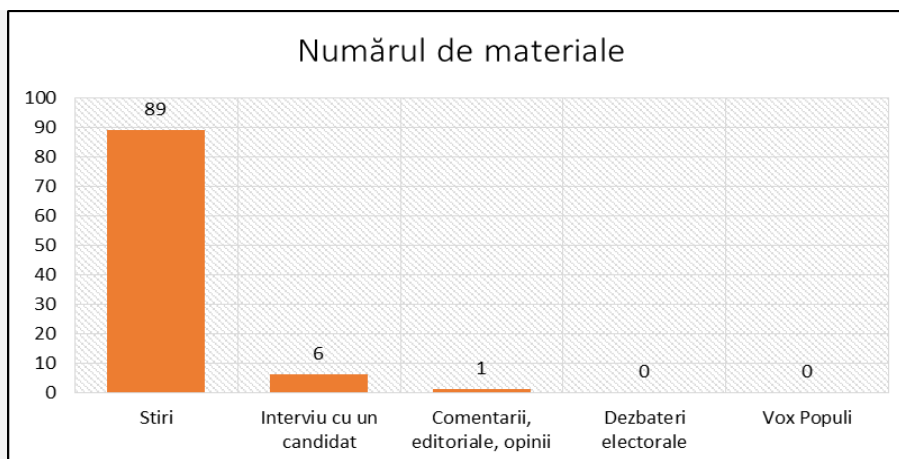

Cei 10 concurenți electorali vizați în materialele **Actualitati.md** au apărut în contexte diferite, 6 dintre ei fiind mediatizați exclusiv în manieră neutră (PPDA, BERU, PDA, PACCC, PDCM și PPȘ). În același timp, BECS a fost favorizat masiv (de 47 de ori), iar PAS – defavorizat puternic (de 38 de ori). Alți doi concurenți (AUR și PDM) au apărut de câte 3 și respectiv 2 ori în contexte defavorizante, iar AUR a fost și mai curând favorizat o dată.

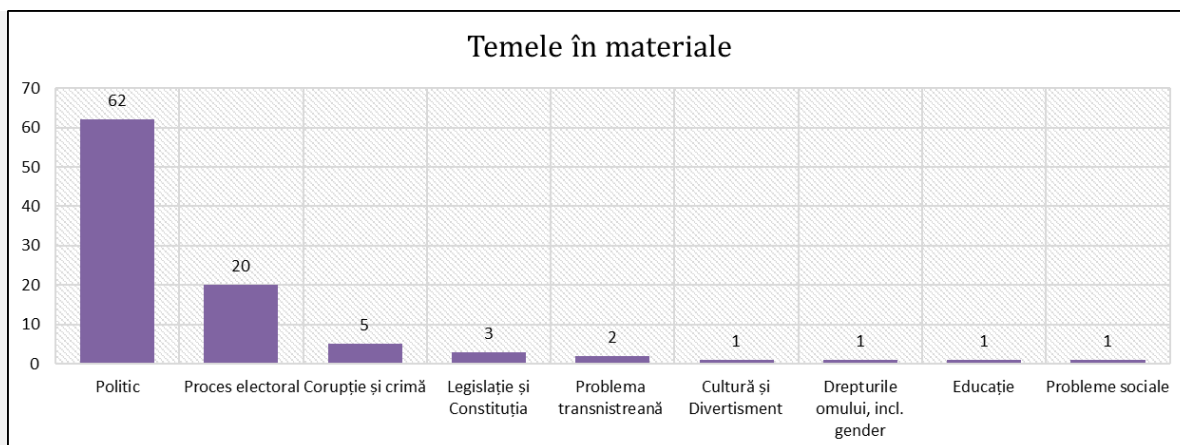
Agora.md

Agora.md a publicat, în perioada supusă monitorizării, 96 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 89 de știri, 6 interviuri și un material de opinie. În 26 de cazuri textele știrilor au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 256120 de semne (pentru texte) și 29297 secunde sau circa 8 ore (pentru materialele video).

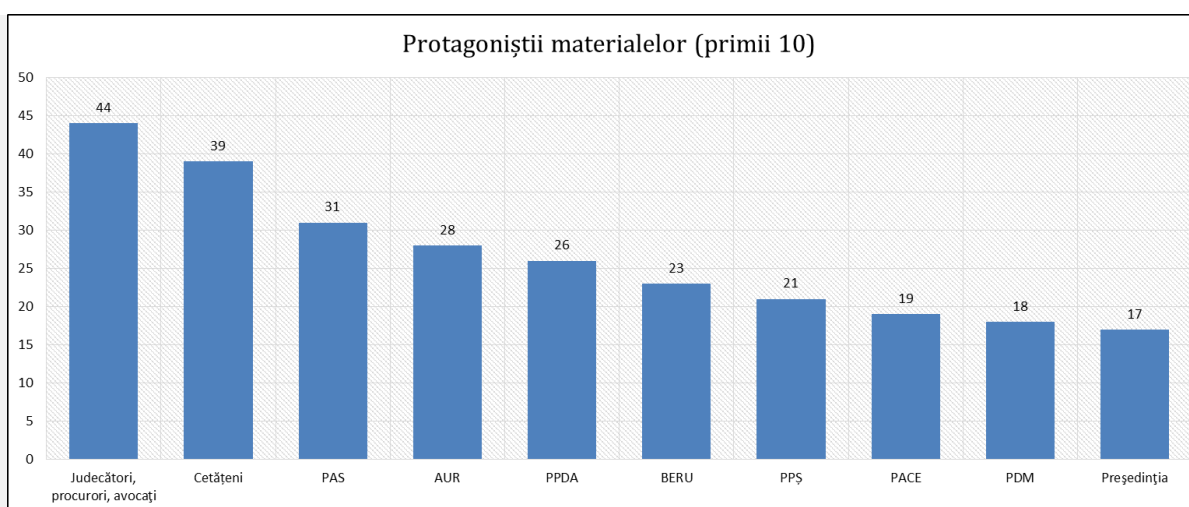

Agora.md a reflectat în continuare echidistant campania electorală pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie. Știrile în care au fost menționate partidele politice au fost prezentate neutru, și de fiecare dată redacția a oferit drept la replică. Nu au existat materiale cu notă tendențioasă sau de favorizare directă a unui concurent electoral. Este de remarcat faptul că redacția a renunțat, cu mici excepții, la practica de a publica în știri imagini video preluate de pe paginile de Facebook ale candidaților electorali. De asemenea, **Agora.md** a lansat în perioada de raport o campanie de promovare a participării cetățenilor/cetățenelor la vot. În cadrul acestei rubrici au fost realizate materiale de prezentare a tuturor concurenților electorali înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate. Un alt produs lansat de **Agora.md** se numește „Pe 11 iulie, mă ajuți?”, prin care redacția a provocat

alegătorii/alegătoarele să filmeze un stories sau un filmuleț în care să menționeze așteptările pe care le au de la cei/cele care vor fi aleși/alese, și să-l expedieze la adresa redacției. În același timp, **Agora.md** a continuat seria de interviuri cu un candidat: „De la 11”, dar și a lansat o pagină dedicată alegerilor parlamentare anticipate, unde au fost publicate știri despre campania electorală, interviuri, reportaje și materiale explicative. Instituția media a mai reflectat deciziile CEC, ale magistraților de la Curtea de Apel, rezultatele sondajelor apărute în această perioadă, protestele unor concurenți electorali, și mai rar a abordat corupția și crima, legislația, problema transnistreană, cultura, educația, drepturile omului sau problemele sociale în context electoral.

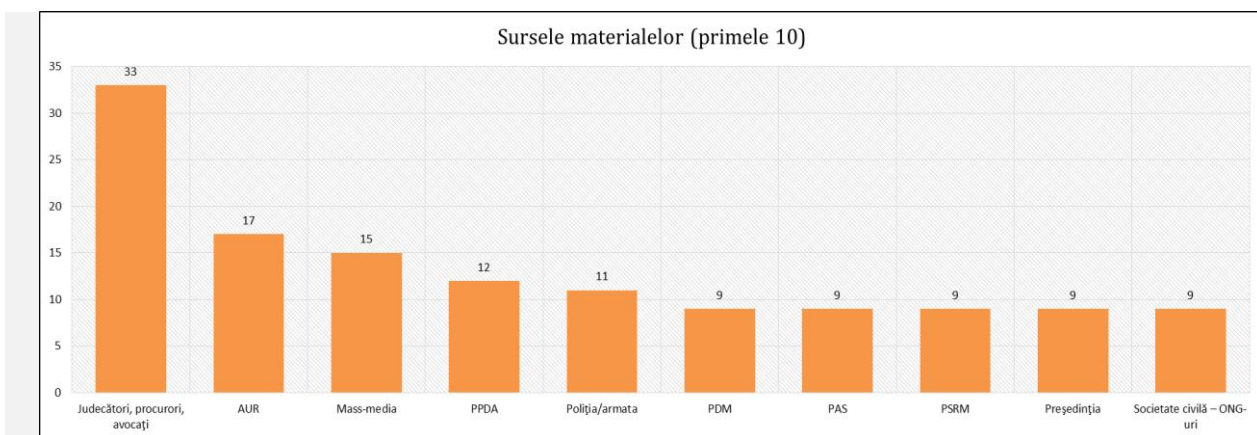

În perioada 21-30 iunie 2021, **Agora.md** a vizat în materialele publicate 40 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Ca și în perioada anterioară de raport, primele două locuri s-au repartizat în număr aproape similar între reprezentanții/reprezentantele sistemului de justiție (cu 44 de apariții) și cetățeni/cetățene (cu 39 de apariții). Următoarele 7 locuri din top zece au fost ocupate de concurenții electorali PAS (cu 31 de apariții), AUR (28), PPDA (26), BERU (23), PPȘ (21), PACE (19), PDM (19), topul fiind încheiat de Președinție, exponenții/exponentele căreia au avut calitatea de protagoniști/protagoniste de 17 ori.

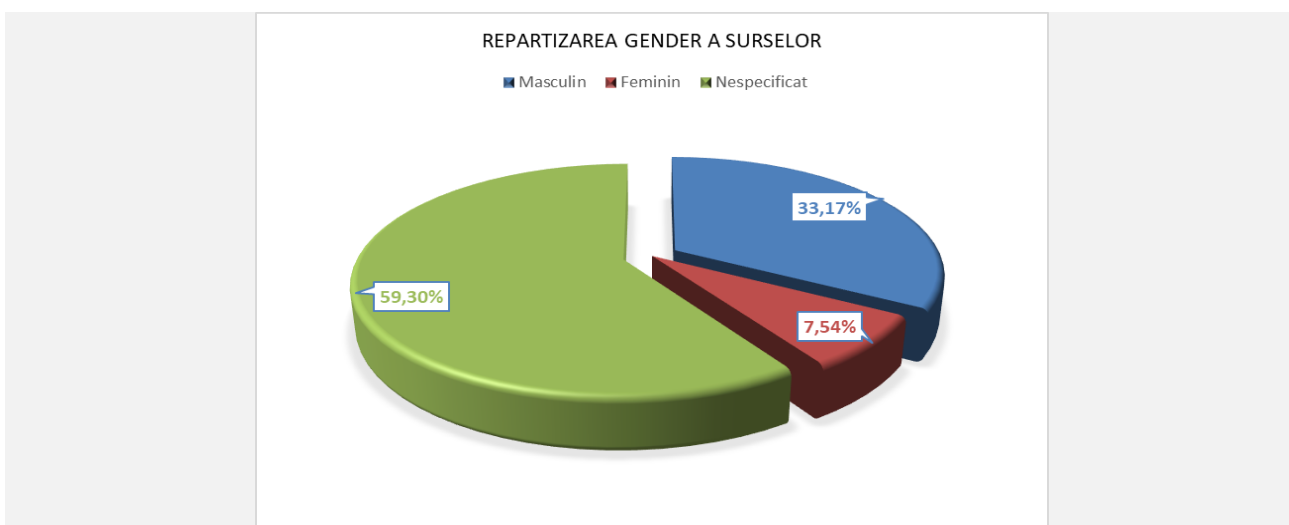

Totodată, printre cele 28 de categorii de surse citate de **Agora.md** s-au regăsit 16 concurenți electorali. Cel mai des, însă, au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 33 de ori). De două ori mai rar au apărut în calitate de surse

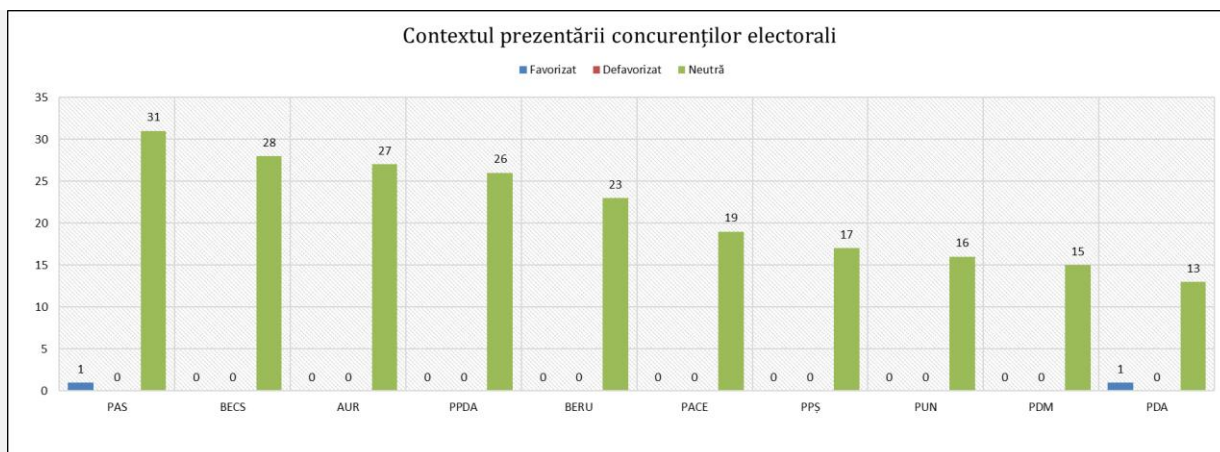
reprezentanții/reprezentantele AUR (de 17 ori), alte surse mass-media (de 15 ori), reprezentanții/reprezentantele PPDA (de 12 ori), ai/ale poliției/armatei (de 11 ori), sau ai/ale PDM, PAS, PSRM, Președinției sau societății civile, citați/citate de câte 9 ori.

Sursele, la rândul lor, au fost disproporționate din perspectiva sexului în favoarea bărbaților. Astfel, din 199 de surse de informație citate în total, 66 (sau circa 33%) au fost bărbați, 15 (sau peste 7%) au fost femei, iar în 118 cazuri (peste 59% sau cea mai mare parte) sursa nu a fost specificată sub aspectul genului.

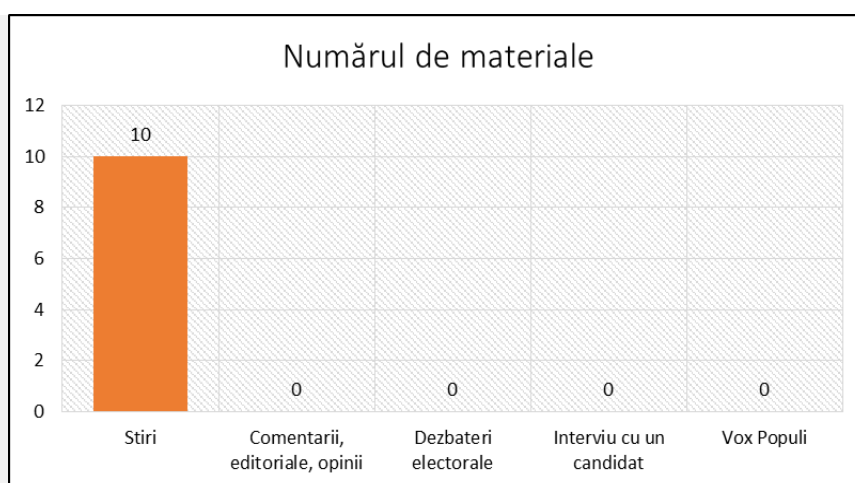
Agora.md a avut în continuare cel mai echidistant comportament editorial printre publicațiile monitorizate, reflectând campania electorală și concurenții electorali în mod echilibrat, cu respectarea normelor jurnalismului deontologic și profesional. Astfel, 20 din 23 de concurenți vizati în materialele **Agora.md** au apărut în context exclusiv neutru (BECS, AUR, PPDA, BERU, PACE, PPȘ, PUN, PDM, PDCM, PVE, MPSN, PLD, PRM, PPNOI, PPM, PACCC, PPO, PS, POM, CIVV). Totuși, în câte un caz PAS și PDA au fost favorizate, direct sau indirect, de contextul în care au fost plasate, iar NOI a apărut o dată în context care mai curând l-a defavorizat.

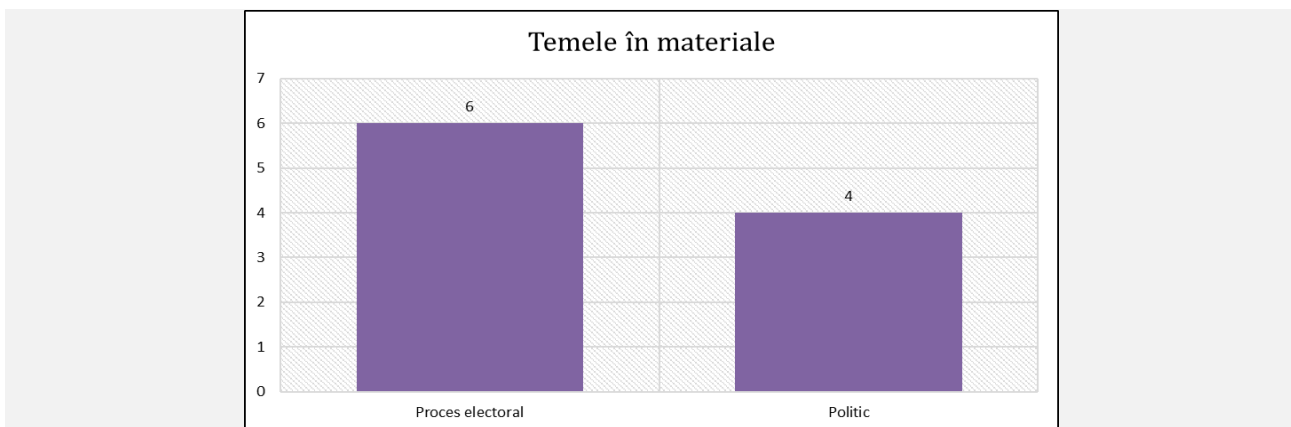
Gagauzinfo.MD

Gagauzinfo.md

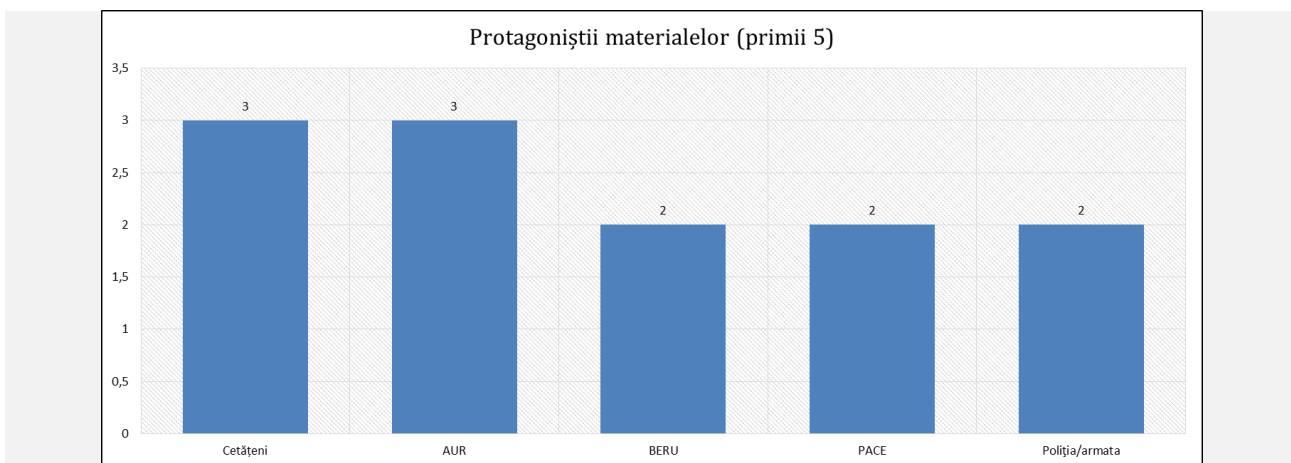
Publicația regională **Gagauzinfo.md** a avut în perioada de referință doar 10 știri relevante contextului monitorizării, 2 materiale fiind însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 15361 de semne pentru texte, și 3175 de secunde, sau aproape o oră pentru conținutul video.

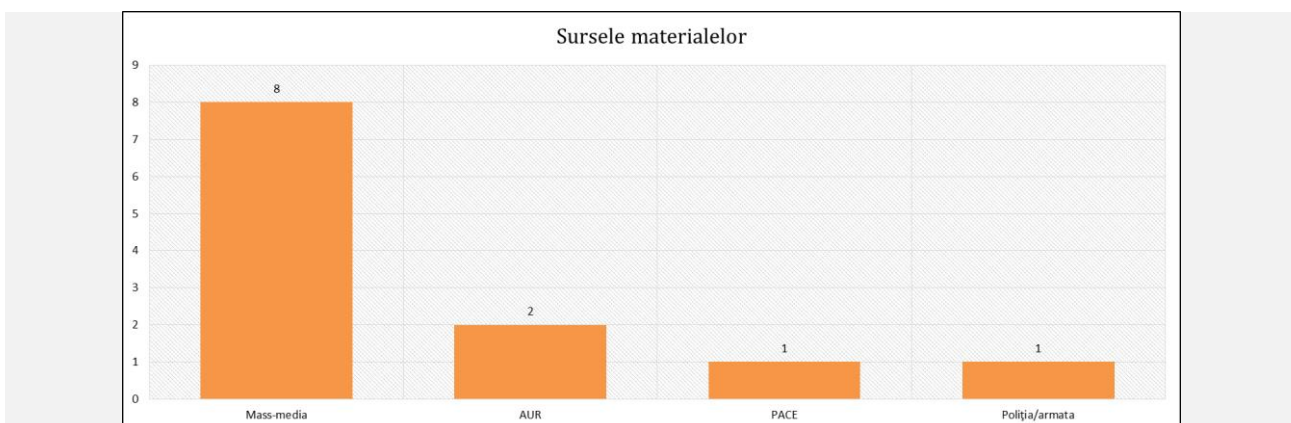
Cele 10 materiale au împărțit domeniile tematice politic și procesul electoral. **Gagauzinfo.md** a continuat să reflecte puțin campania electorală pentru alegerile parlamentare generale, dar a abordat mai mult subiecte privind alegerile din Gagauzia, care vor avea loc în toamnă. Cele mai multe știri publicate în această perioadă au vizat deciziile CEC.

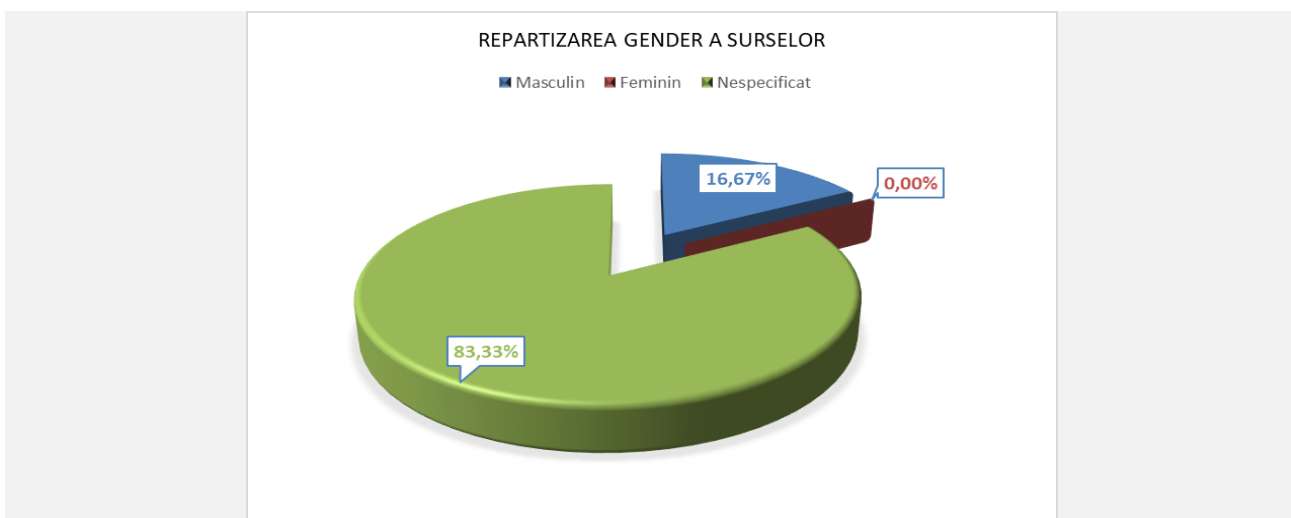
În puținele materiale publicate în perioada 21-30 iunie 2021, **Gagauzinfo.md** a vizat 27 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv pe toți concurenții electorali. Cetățenii/cetățenele, dar și reprezentanții/reprezentantele AUR au apărut de câte 3 ori în această calitate, cei/cele ai/ale BERU, PACE și ai/ale poliției – de câte 2 ori, iar celelalte categorii – câte o dată.

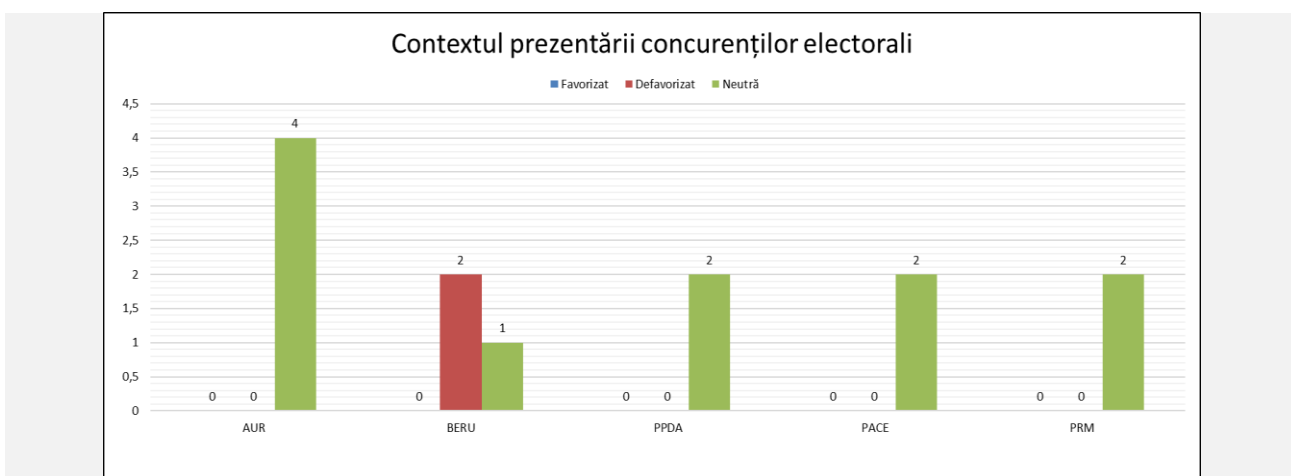
Din cele 4 categorii de surse citate de **Gagauzinfo.md**, două au venit de la candidații electorali AUR (de două ori) și PACE (o dată). Mass-media, însă, a fost citată cel mai des (de 8 ori), iar o altă sursă a venit de la poliție/armată.

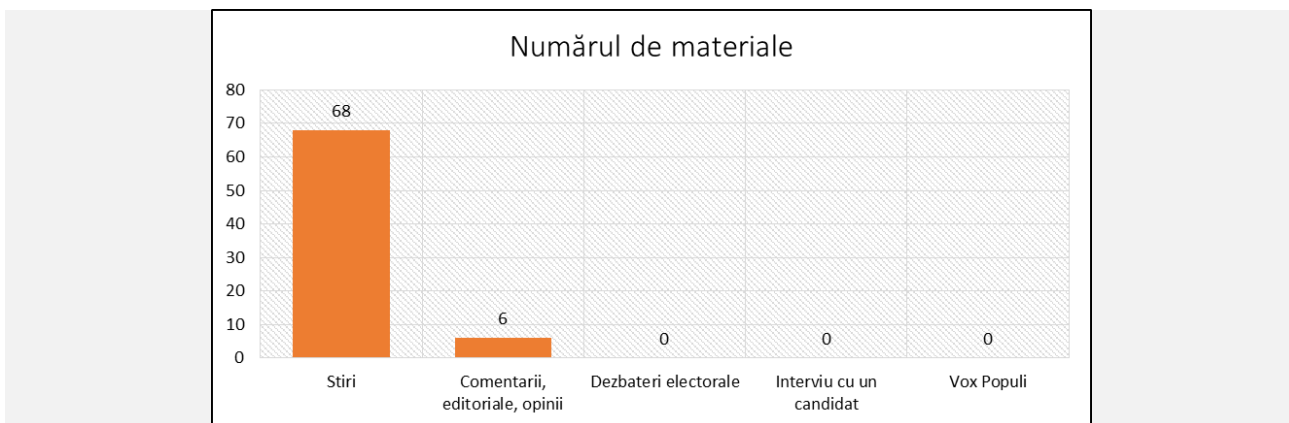
De asemenea, din totalul de 12 surse citate de publicația **Gagauzinfo.md**, niciuna nu a fost de genul feminin, 2 (sau circa 17%) au fost bărbați, iar în 10 cazuri (sau peste 83%) genul sursei nu a fost specificat.

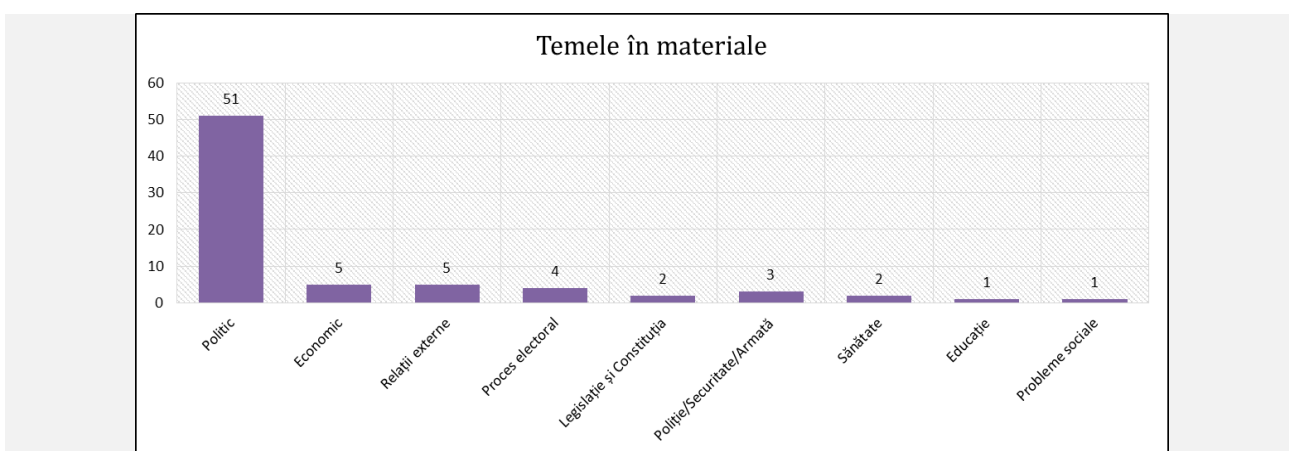
Contextul apariției candidaților electorali a fost preponderent neutru în materialele **Gagauzinfo.md**, 22 de concurenți fiind mediatizați doar în această manieră. Un singur concurent, BERU a apărut de două ori în contexte care mai curând l-au defavorizat.

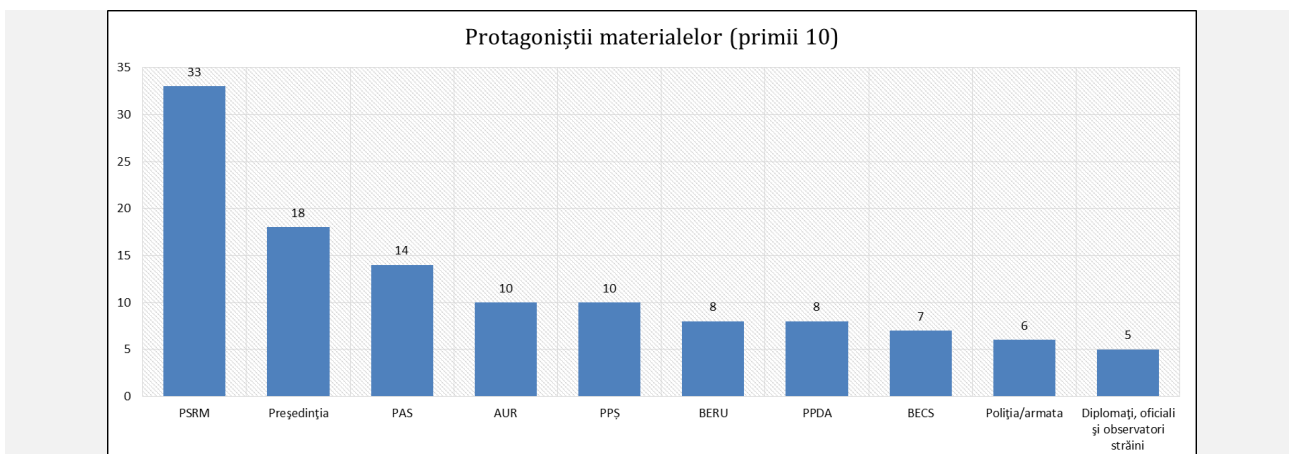
Între 21 și 30 iunie 2021, **Kp.md** a publicat 74 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 68 de știri și 6 materiale de opinie. 3 materiale au fost însoțite și de imagini video. Astfel, volumul total al materialelor a constituit 130210 semne pentru texte, și 555 de secunde sau circa 9 minute pentru video.

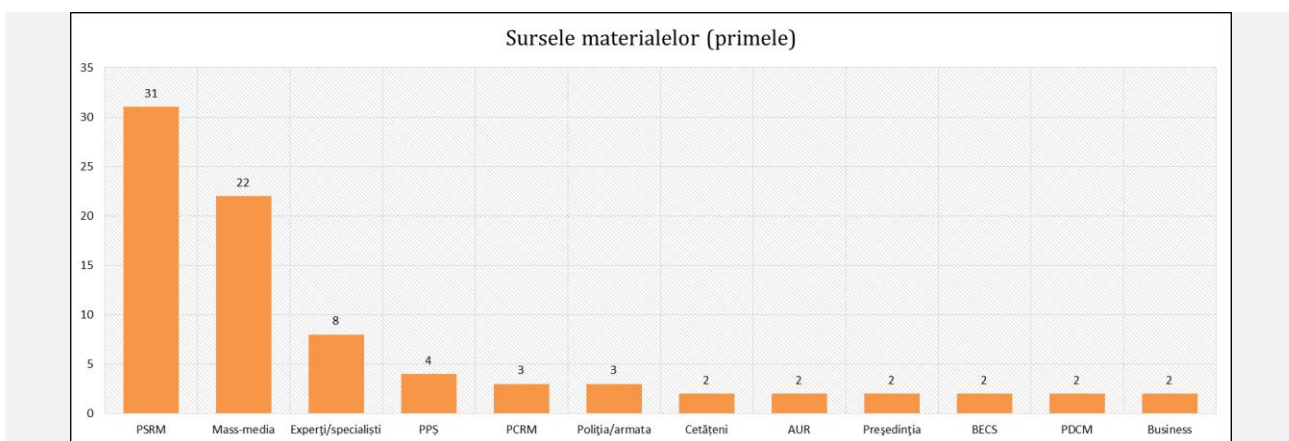
Domeniul politic în context electoral a rămas în continuare cel mai des abordat de **Kp.md**, instituția remarcându-se prin promovarea clară a concurentului electoral BECS. Astfel, au fost publicate periodic declarațiile deputaților PSRM cu diferite ocazii, iar Igor Dodon a fost prezent masiv în știri în context favorabil, fiind asociat cu politicianul care a adus vaccinul Sputnik V în Republica Moldova, fiind laudat în acest context de colegii de partid. De cealaltă parte, PAS și Președinta Maia Sandu au apărut în context defavorabil. Cea mai mare parte a concurenților a fost ignorată de **Kp.md**, dar în unele cazuri au apărut materiale favorizante care i-au prezentat în context pozitiv pe Ilan Șor, PDCM și PDM. Au mai fost prezentate rezultatele sondajelor, și mult mai puține știri despre procesul electoral, decizii ale CEC, economie, relații externe, legislație, sănătate, poliție/armată, educație sau probleme sociale în context electoral.

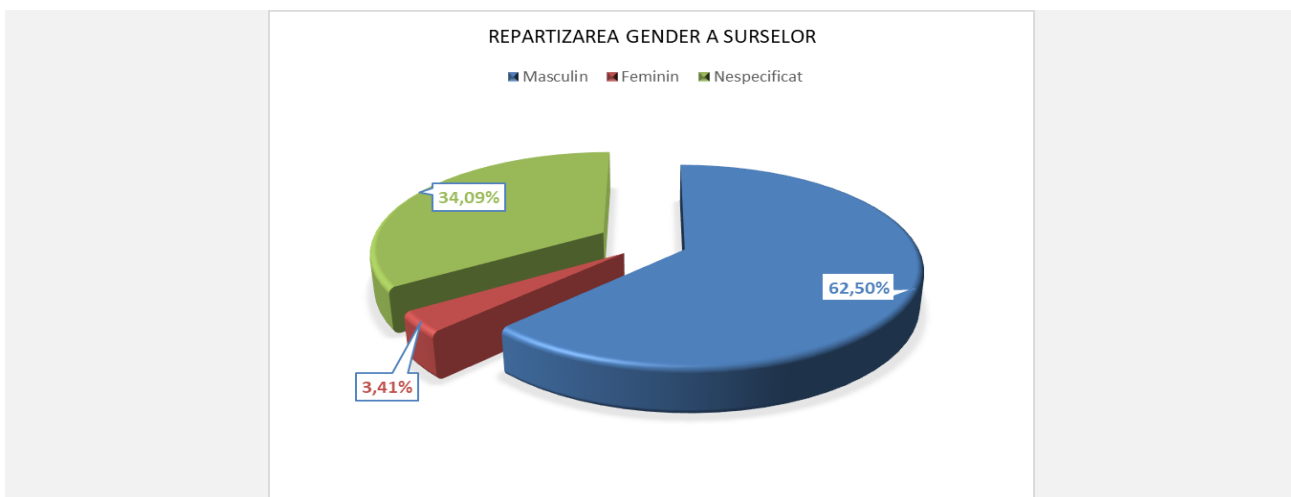
Kp.md a vizat 24 de categorii de protagoniști/protagoniste în materialele publicate în perioada de referință, inclusiv 13 concurenți electorali, iar cel mai des – PSRM, cu 33 de apariții. Președinția, la rândul ei, a fost vizată în 18 rânduri, PAS - în 14, AUR și PPȘ - în câte 10, BERU și PPDA - în câte 8, BECS - în 7, poliția/armata - în 6, iar diplomații/diplomatele, oficialii/oficiale străini/străine au apărut de 5 ori în calitate de protagoniști/protagoniste ai/ale materialelor **Kp.md**.

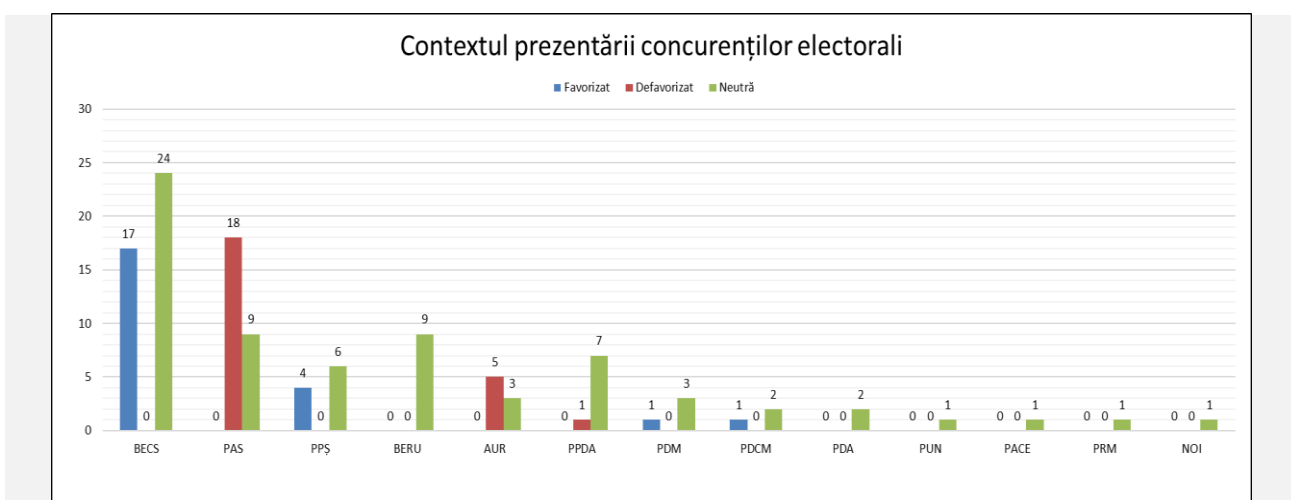
Totodată, 6 concurenți electorali s-au aflat printre cele 17 categorii de surse citate în materialele publicate de **Kp.md** în perioada vizată în prezentul raport. Și în acest caz, PSRM a apărut cel mai des în această calitate (de 31 de ori), urmat de alte surse mass-media, citate de 22 de ori, experți/experte, citați/citate de 8 ori, de reprezentanții/representantele PPȘ, la care s-a apelat de 4 ori, ai/ale PCRМ sau poliției/armatei, cu câte 3 citări, sau, de cetățeni/cetățene, AUR, Președinție, BECS, PDCM sau exponenții/exponentele business-ului, care au apărut în calitate de surse de câte 2 ori.

Cele 88 de surse citate de **Kp.md** au fost puternic disproporționate sub aspectul reprezentării de gen, în avantajul bărbaților. Astfel, 55 de surse (sau peste 62%) au fost bărbați, în timp ce doar 3 (sau circa 3%) au fost femei. În cazul altor 30 de surse (sau peste 34%) genul acestora nu a fost specificat.

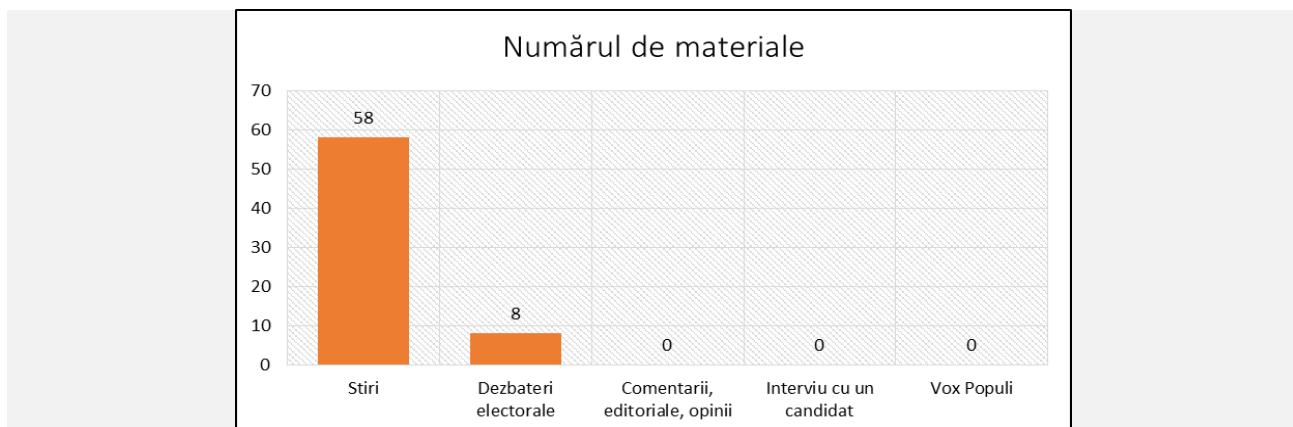
Kp.md a continuat și în a treia perioadă de raport să mediatizeze disproporționat și tendențios concurenții electorali, promovând și favorizând deschis BECS și defavorizând PAS. Din cei 13 concurenți vizați în materialele publicației, 6 au fost plasați în context exclusiv neutru în puținele materiale în care au fost amintiți (BERU, PDA, PUN, PACE, PRM, NOI). Ceilalți 7 concurenți au avut, pe lângă mediatizări neutre, și favorabile sau defavorabile, în cazul PAS și AUR numărul defavorizărilor depășindu-l pe cel al contextualizărilor neutre. Astfel, BECS, PPȘ, PDM și PDCM au fost favorizați, BECS cel mai des (de 17 ori), PPȘ de 4 ori, iar PDM și PDCM câte o dată. De cealaltă parte, PAS a fost masiv defavorizat (de 18 ori), AUR – de 5 ori, și PPDA – o dată.

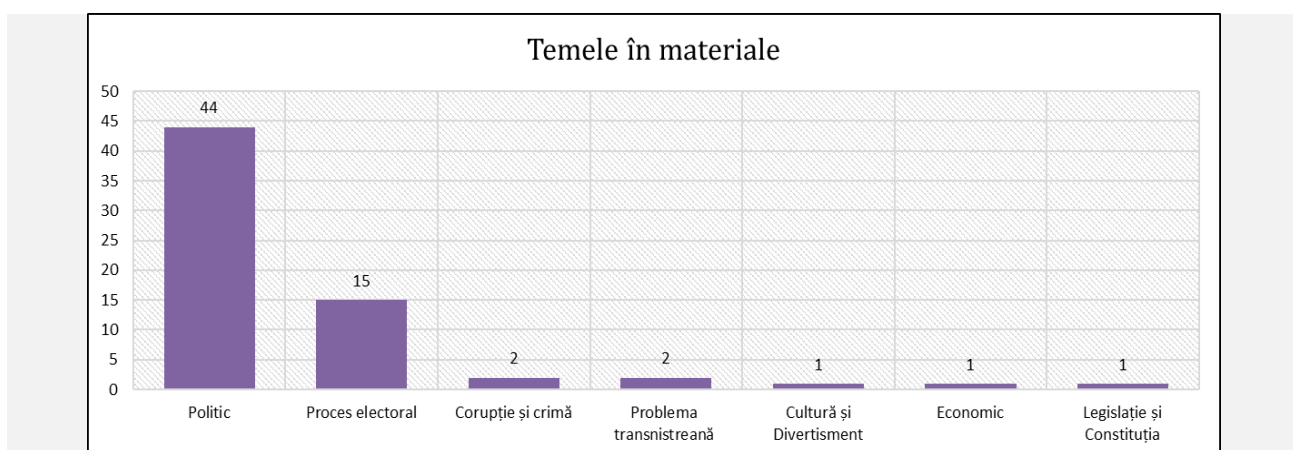
NewsMaker

Newsmaker.md

Newsmaker.md a publicat 66 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 58 de știri și 8 dezbateri electorale. În 18 cazuri, textele au fost însoțite și de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 145870 de semne în cazul textelor, și 60624 de secunde sau aproape 17 ore în cazul imaginilor video.

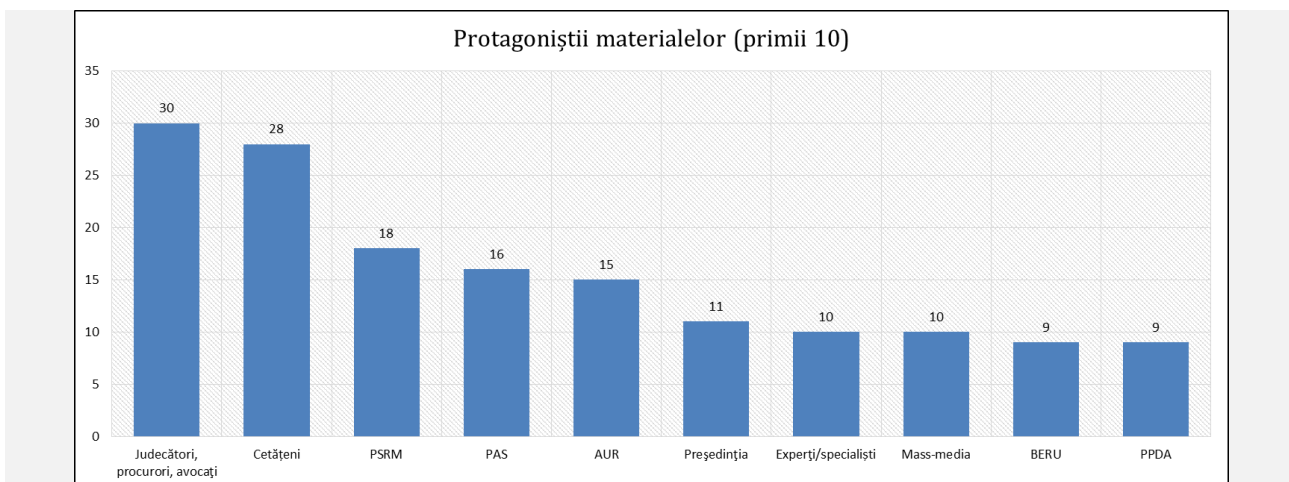

În perioada de referință, **Newsmaker.md** a abordat în special tematici din domeniul politic, dar a crescut și numărul materialelor despre procesul electoral per ansamblu. Mult mai rar decât în perioadele anterioare de monitorizare au fost preluate video-uri de pe paginile de Facebook ale candidaților electorali. Începând cu 21 iunie, **Newsmaker.md** a publicat știri realizate în urma dezbaterilor electorale de la PRO TV Chișinău, moderate de Lorena Bogza și organizate printr-un parteneriat între Asociația Promo-LEX, Radio Europa Liberă Moldova, portalul Anticorupție.md, publicația online **Newsmaker.md**, IPN și Privesc.Eu. Astfel, după fiecare dezbateri, portalul a publicat știri în care a reflectat răspunsurile concurenților electorali la întrebările din partea redacției. Totodată, în știri au fost inserate imagini video cu aceste dezbateri. De asemenea, **Newsmaker.md** a continuat să studieze declarațiile candidaților de pe listele partidelor politice înscrise în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate, depuse la CEC. Redacția a publicat articole în care a prezentat averile candidaților fruntași sau ale celor cu cele mai mari venituri. Instituția media a reflectat corect subiectele legate de alegeri, prezentând neutru declarațiile politicienilor și reacțiile necesare, când a fost cazul. Publicul a fost informat despre procesul electoral, despre deciziile autorităților, precum și despre votul în diasporă. Mai rar s-a scris despre corupție și crimă, problema transnistreană, cultură și divertisment, economie sau legislație în context electoral.

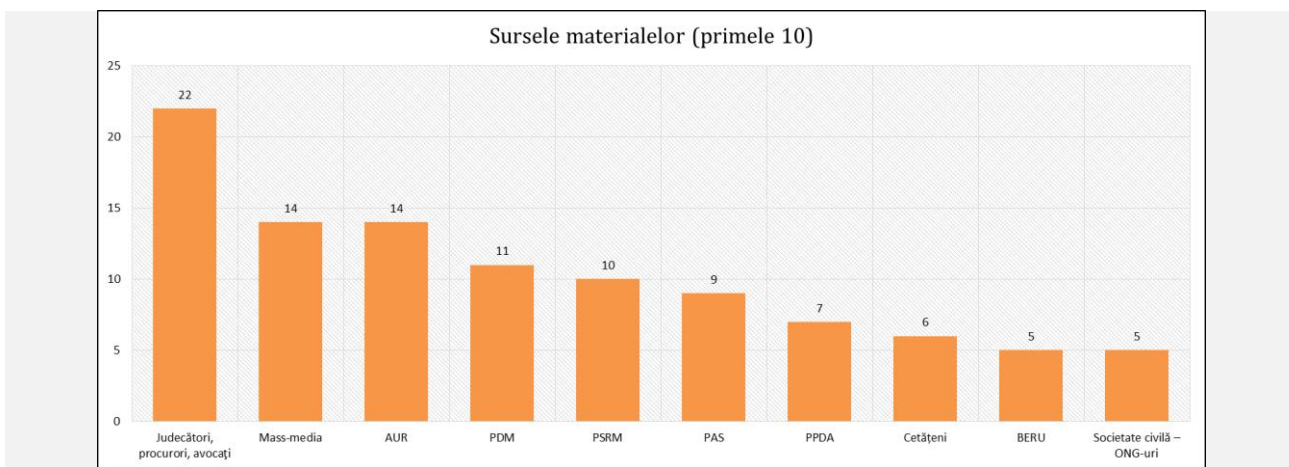

În decada cuprinsă de raport, **Newsmaker.md** a vizat în materialele publicate 37 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenții electorali. Cel mai des în această postură au apărut, ca și în perioada anterioară, reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 30 de ori), urmași/urmate de cetățeni/cetățene, cu 28 de apariții, dar și de cei/cele ai/ale PSRM, cu 18 apariții, și PAS – cu 16. De asemenea, AUR a fost vizată în 15 materiale,

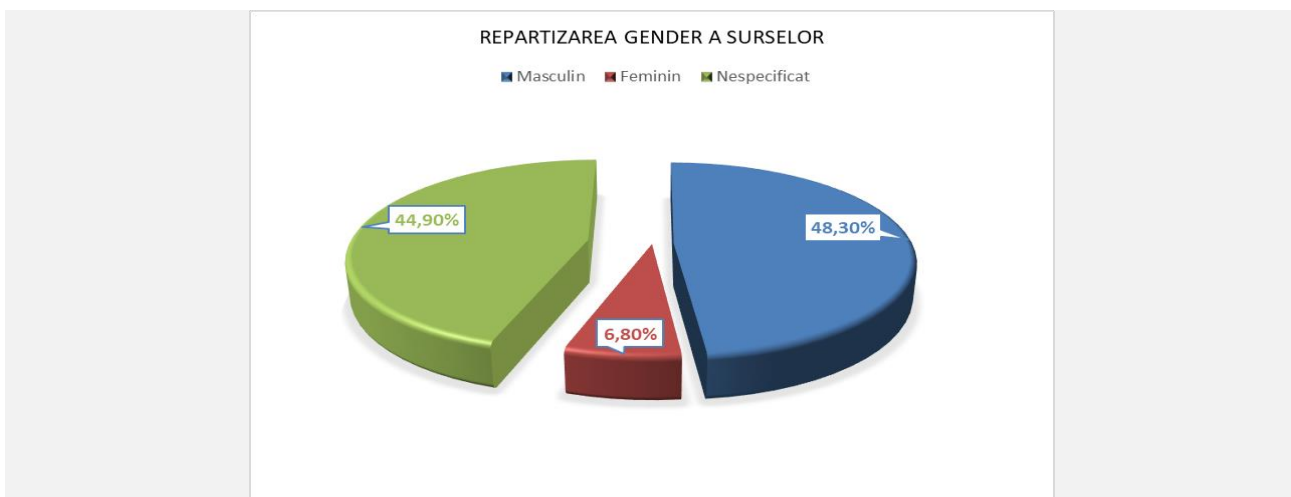
Președinția – în 11, experții/expertele, dar și mass-media – în câte 10, sau BERU și PPDA – în câte 9 rânduri.

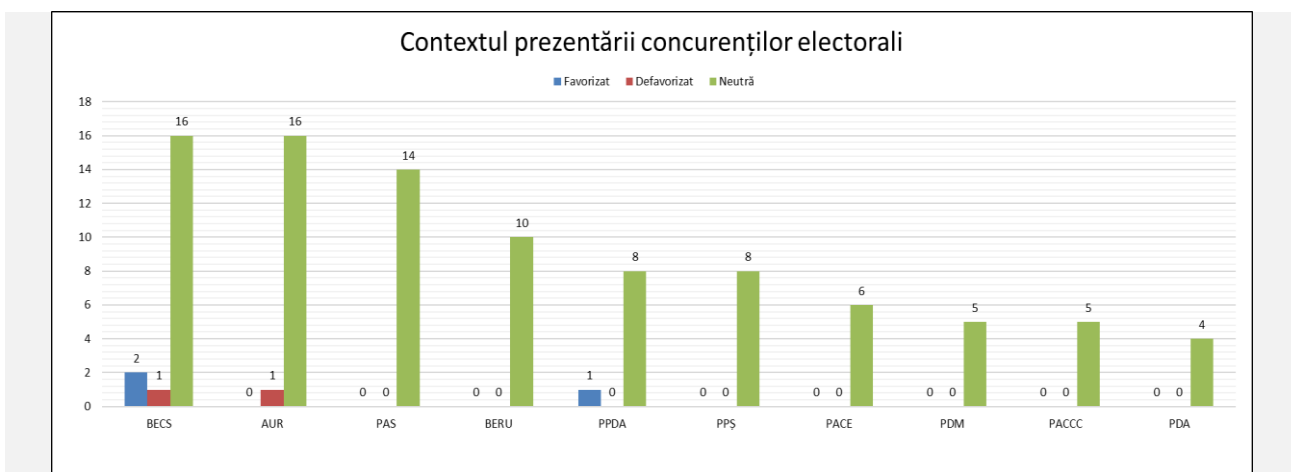
Totodată, sursele citate de **Newsmaker.md** au venit de la 35 de categorii diferite, inclusiv de la toți concurenții electorali. Ca și în cazul protagoniștilor/protagonistelor, cel mai des în calitate de surse au apărut reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept (de 22 de ori), urmați/urmate de exponenții/exponentele AUR, dar și de mass-media, citați/citate de câte 14 ori, PDM, cu 11 citări, PSRM, cu 10, PAS, cu 9, PPDA, cu 7, cetățenii/cetățenele, care au avut calitatea de surse de 6 ori, sau BERU și societatea civilă, cu câte 5 apariții în calitate de surse.

Sub aspectul genului, cele 147 de surse citate de **Newsmaker.md** între 21 și 30 iunie, au fost disproporționate în defavoarea femeilor, aproape jumătate (71 sau 48,30%) fiind bărbați și doar 10 (sau 6,80%) – femei. În alte 66 de cazuri, sau aproape 45% genul surselor nu a fost specificat.

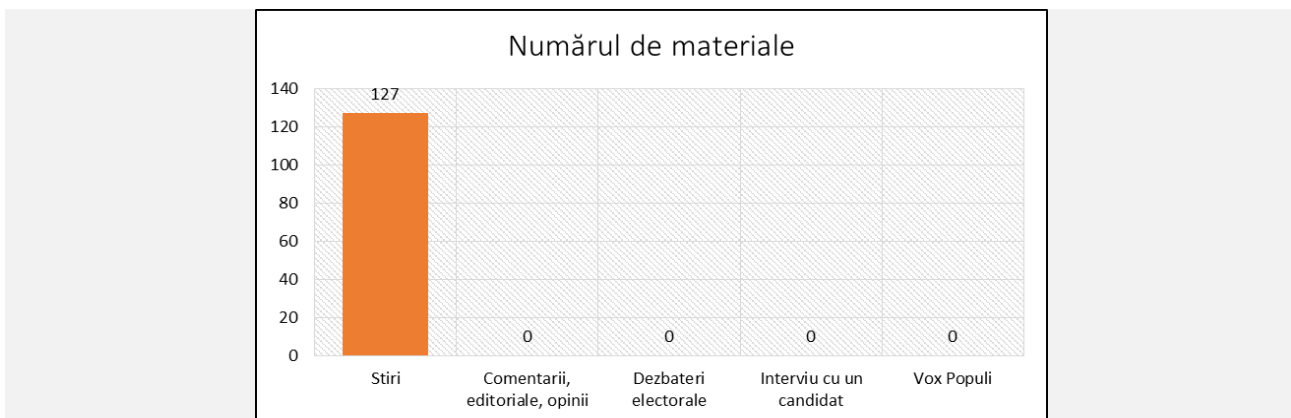

În perioada supusă monitorizării, **Newsmaker.md** a prezentat, în general, în mod echilibrat concurenții electorali înregistrați în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie, fără să fie atestată o favorizare sau o defavorizare a unui concurent electoral. 20 de concurenți din 23 nu au apărut decât în context neutru în materialele în care au fost vizați (PAS, BERU, PPȘ, PACE, PDM, PACCC, PDA, NOI, PDCM, PLD, PS, PPO, POM, PRM, PPNOI, MPSN, PPM, PUN, PVE și CIVV). Alți trei concurenți au fost mai curând favorizați sau defavorizați de contextul în care au apărut, fiind vorba despre imagini video. Acești concurenți au fost BECS, cu 2 favorizări și o defavorizare, AUR cu o defavorizare, și PPDA cu o favorizare.

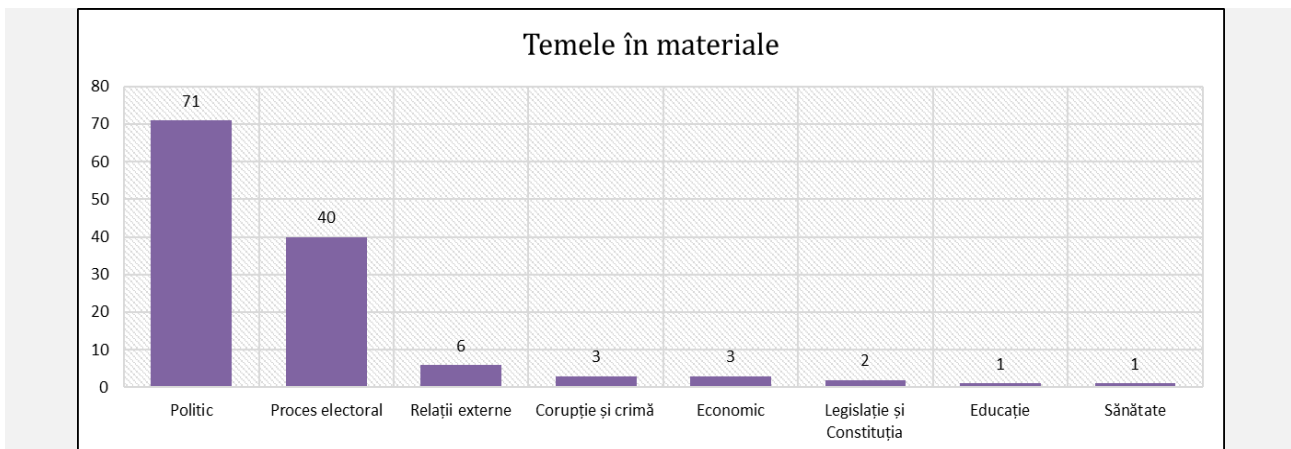

Noi.md

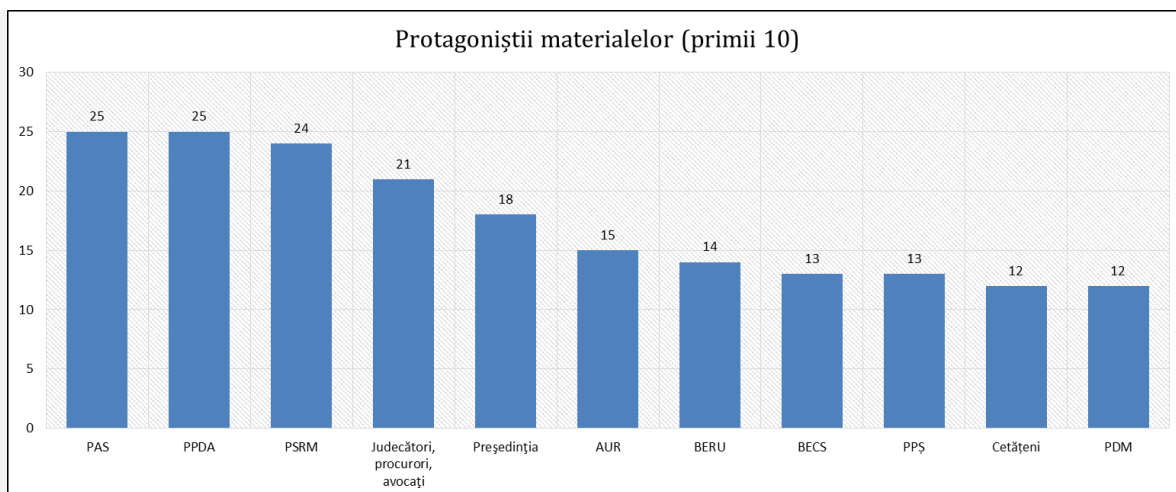
În perioada de referință, **Noi.md** a publicat 127 de știri cu un caracter electoral direct sau indirect. Dintre acestea, 5 texte au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 225465 de semne pentru texte, și 5296 de secunde sau aproape 2 ore pentru video.

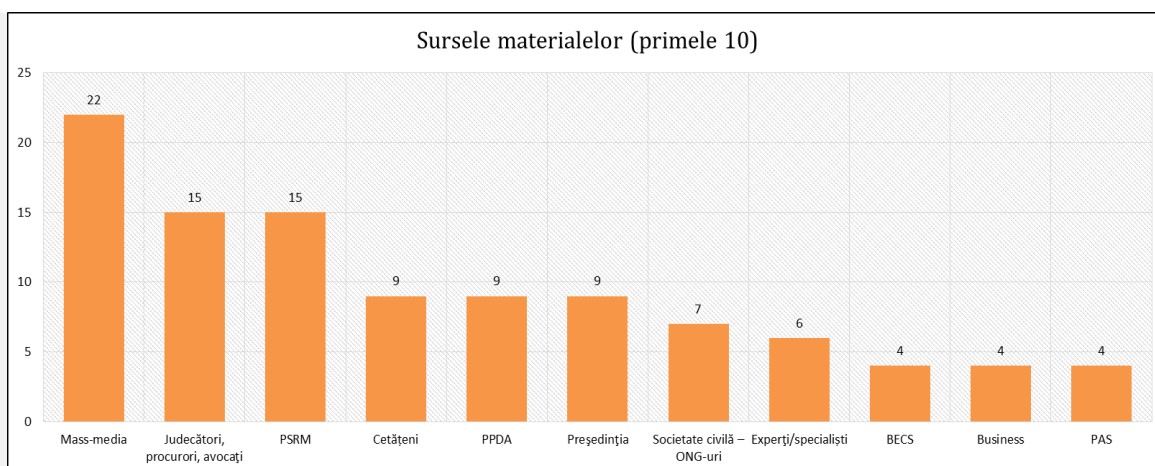
În materialele publicate în perioada 21-30 iunie 2021, **Noi.md** s-a referit în special la subiecte din domeniul politic și electoral. Mai exact, au fost mediatizate deciziile CEC, declarațiile concurenților electorali cu diverse ocazii etc. De menționat că în ultimele 10 zile numărul știrilor dedicate campaniei electorale s-a diminuat vizibil. Au fost publicate periodic știri din activitatea președintei Maia Sandu, inclusiv știri în care aceasta a fost vizată în context defavorabil, dar în număr mai mic decât în perioada anterioară de raport. De asemenea, a fost vizibilă și activitatea BECS, fiind publicate periodic declarații ale deputaților socialiști, în unele cazuri și ale liderilor Igor Dodon și Vladimir Voronin (la maratonul de vaccinare, declarații cu diferite ocazii etc.). Nu în ultimul rând, a fost publicată emisiunea de autor a comunistului Constantin Starâș care a criticat declarațiile din afară despre moldoveni. Mult mai puțină atenție le-a fost acordată relațiilor externe, corupției, problemelor economice, legislației, educației sau sănătății în context electoral.

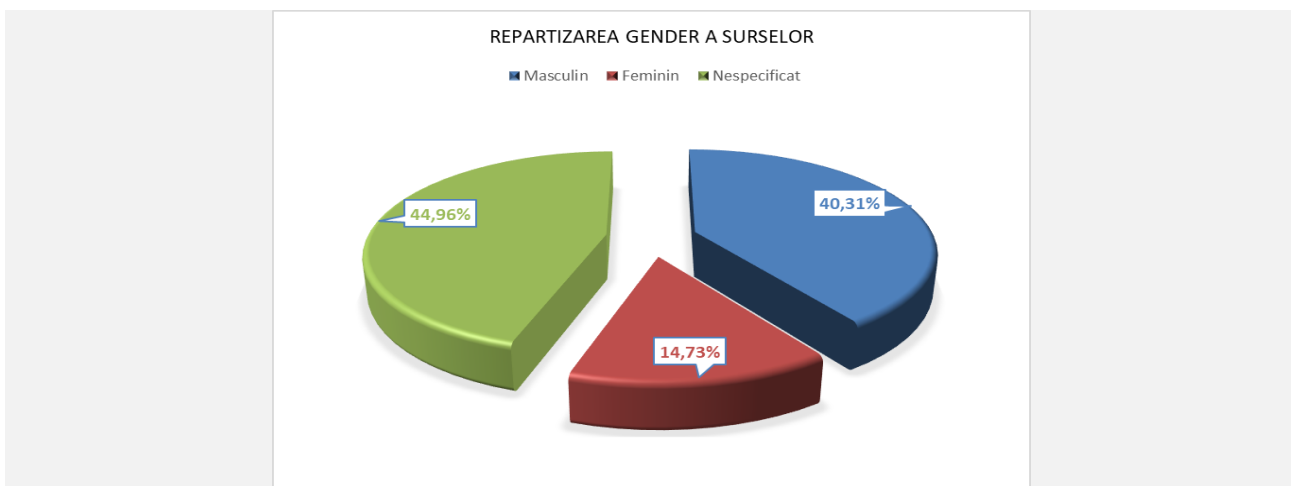
În știrile **Noi.md** au fost vizați/vizate în perioada monitorizată 34 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți cei 23 de concurenți înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021. În context, PAS, și PPDA au avut cele mai dese apariții în calitate de protagoniști/protagoniste (de câte 25 de ori), urmate de PSRM, vizat în 24 de cazuri, de judecători/judecătore, avocați/avocate – în 21, și de Președinție, vizată de 18 ori în materialele **Noi.md**. Alți 4 concurenți electorali s-au regăsit de câte 15 (AUR), 14 (BERU) și 13 ori (BECS și PPȘ) în calitate de protagoniști, iar un altul (PDM) a împărțit același număr de apariții în această calitate cu cetățenii/cetățenele (câte 12 ori).

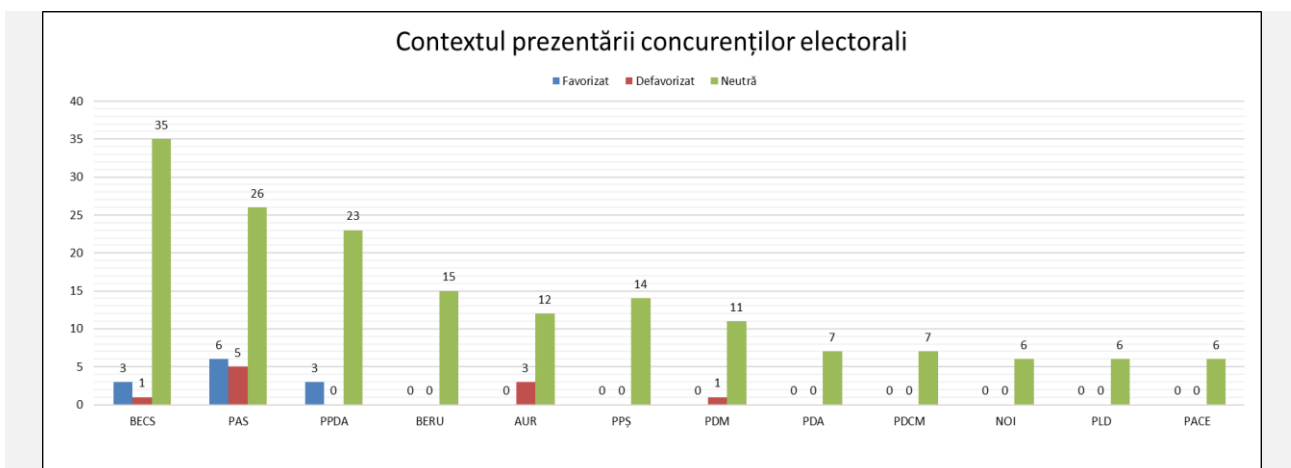
De asemenea, **Noi.md** a citat 26 de categorii de surse diferite, inclusiv 13 concurenți electorali. Alte surse mass-media au rămas în continuare cel mai des citate (de 22 de ori). Reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept, dar și cei/cele ale PSRM au fost citați/citate, la rândul lor, de câte 15 ori, iar cetățenii/cetățenele, exponenții/exponentele PPDA și cei/cele ai/ale Președinției – de câte 9 ori. S-au mai remarcat, în top 10 surse citate, reprezentanții/reprezentantele ONG-urilor (de 7 ori), experții/expertele (de 6 ori), sau exponenții/exponentele BECS, ai/ale bussines-ului și ai/ale PAS (de câte 4 ori).

În același context, din 129 de surse citate de publicația online **Noi.md** 52, sau 40,31% au fost bărbați, 19 sau 14,73% au fost femei, iar 58, sau 44,96% nu au fost specificate sub acest aspect. Prin urmare, din sursele specificate, bărbații au fost citați de aproape 3 ori mai des decât femeile.

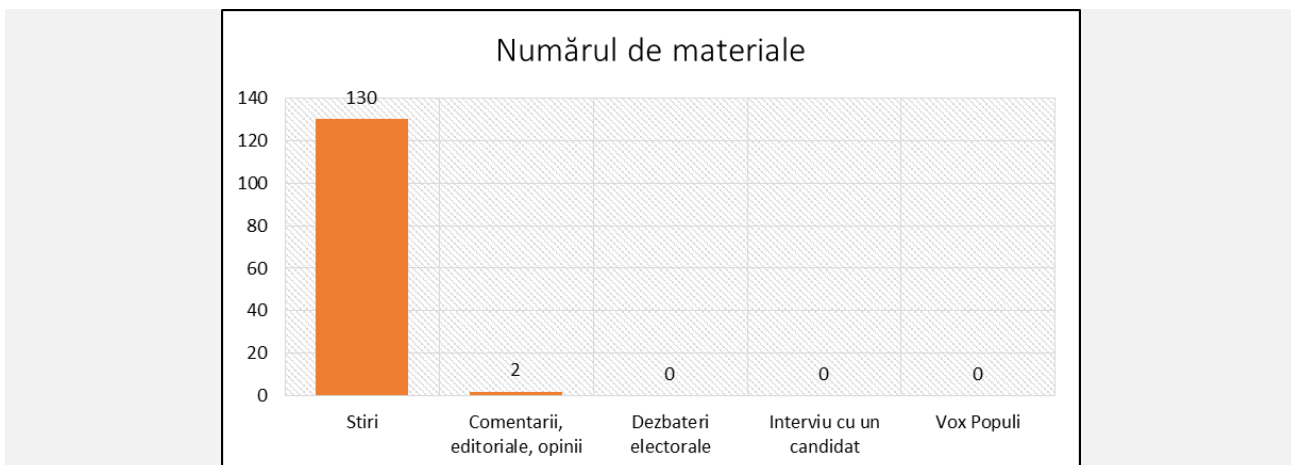

Noi.md a mediatizat, în perioada 21-30 iunie 2021, concurenții electorali în manieră preponderent neutră, 18 concurenți apărând doar într-un astfel de context (BERU, PPȘ, PDA, PDCM, NOI, PLD, PACE, PACCC, PPO, PPNOI, PVE, PS, PUN, PPM, PRM, POM, MPSN, CIVV). Alți 5 concurenți au avut, pe lângă apariții neutre (preponderent), și cazuri de favorizare sau defavorizare directă sau indirectă. A fost cazul BECS, cu 3 favorizări și o defavorizare, PAS, cu 6 cazuri de favorizare și 5 de defavorizare, PPDA, cu 3 cazuri de favorizare, AUR și PDM cu câte 3, respectiv un caz de apariții într-un context care le-a defavorizat.

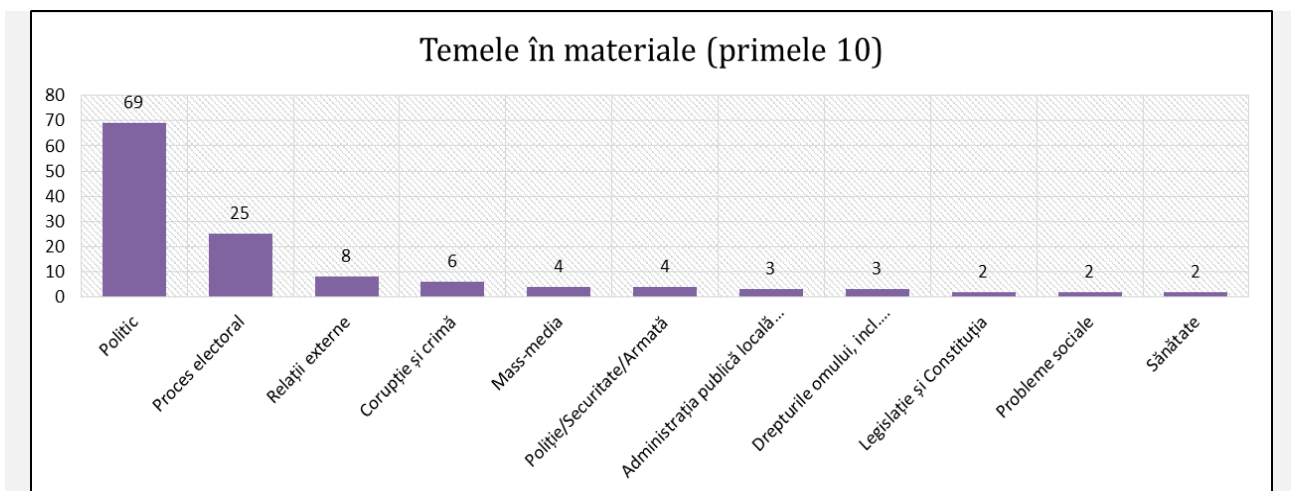
Realitatea.md

Realitatea.md a publicat în perioada 21 – 30 iunie 2021, 132 de materiale cu un caracter electoral direct și indirect, inclusiv 130 de știri, și două materiale de opinie. Din numărul total de materiale, 28 au fost însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 272448 de semne pentru texte și 34682 de secunde sau circa 10 ore în cazul materialelor video.

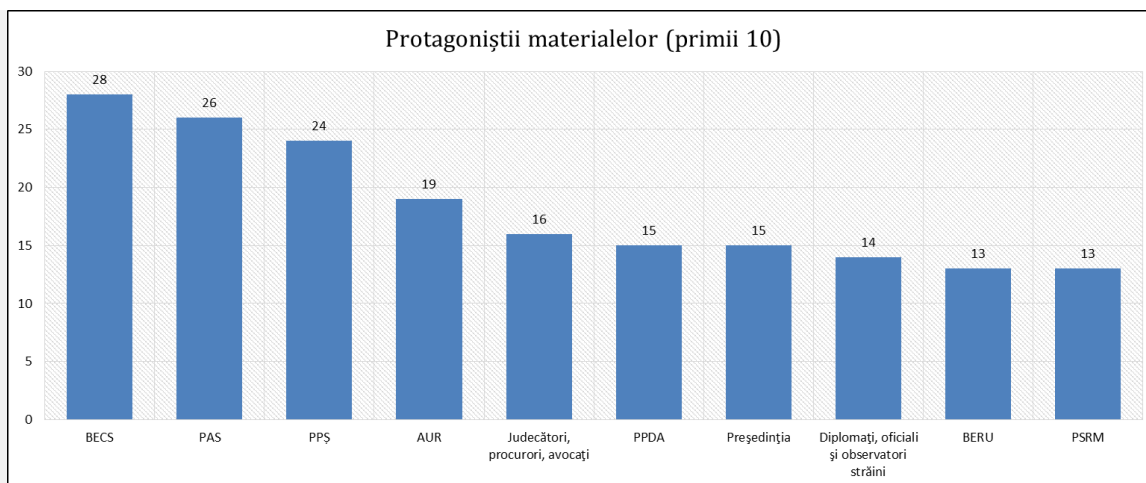

Realitatea.md a mediatizat subiectele politice și procesul electoral per ansamblu, referindu-se la cele mai importante evenimente electorale, oferind spațiu unui număr mare de concurenți electorali. La fel, anumite materiale s-au referit la activitatea Președintei Maia Sandu. În unele știri s-au admis comentarii părtinitoare la adresa unor concurenți, precum AUR, și s-a observat un comportament editorial defavorizant la adresa BECS.

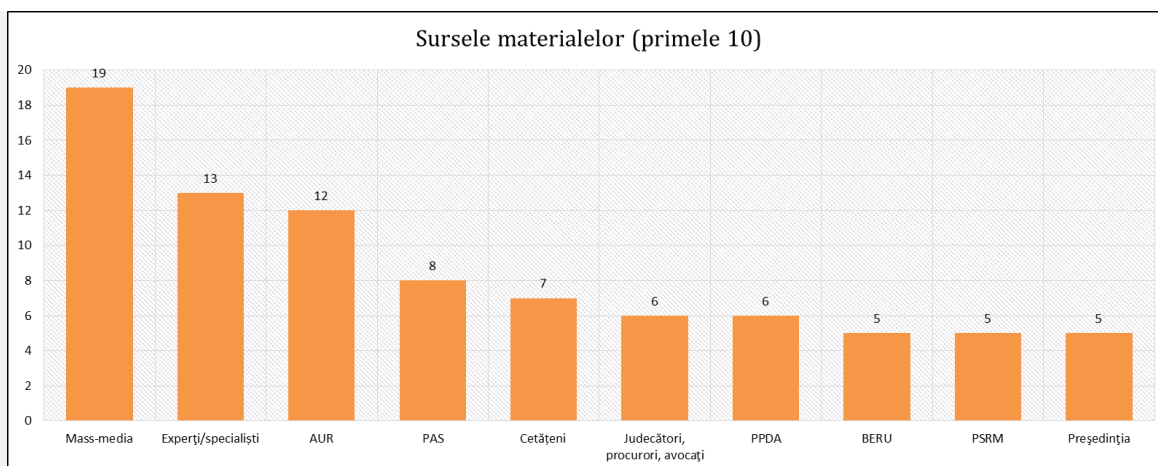
Au fost observate câteva materiale care par a fi publicitate electorală în favoarea Partidului Șor. Totuși, au fost publicate și materiale în care PPȘ a apărut în context negativ. Au mai fost prezentate deciziile CEC, sondajele de opinie apărute în această perioadă și alte evenimente relevante contextului electoral. Multe din știrile electorale au fost însoțite de înregistrări video. La fel, într-o măsură mai mică s-a scris despre corupție și crimă, legislație, probleme sociale, economice, sănătate sau relațiile externe în context electoral.

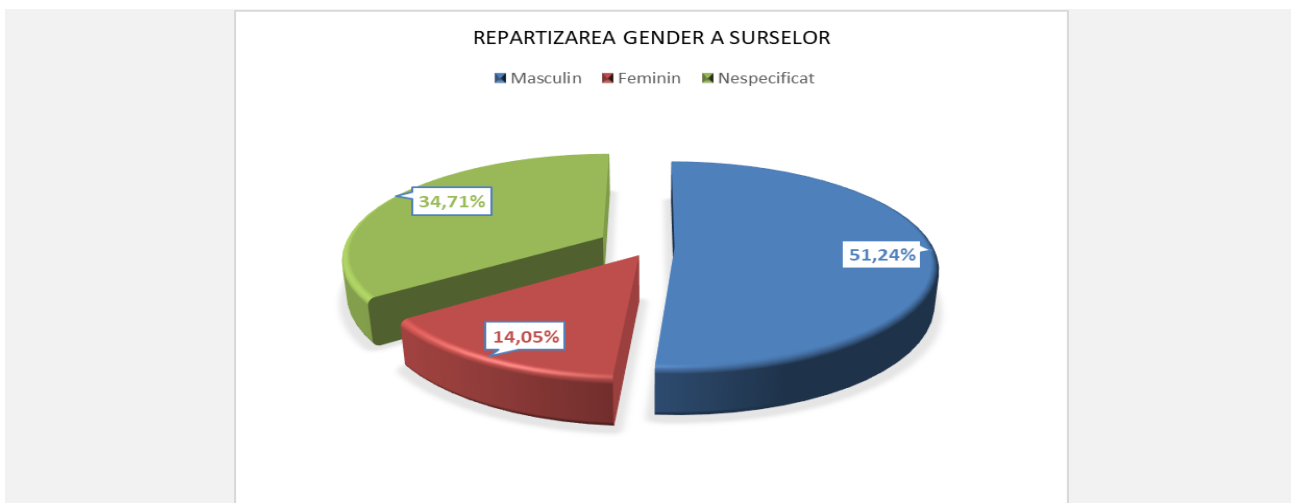
Realitatea.md a vizat, în total, 36 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv pe toți concurenții electorali. Primele patru poziții au fost ocupate de concurenții electorali BECS, cu 28 de apariții, PAS, cu 26, PPȘ, cu 24 și AUR, cu 19. Au urmat reprezentanții/reprezentantele sistemului de drept, vizați/vizate de 16 ori, ai/ale PPDA și ai/ale Președinției – de câte 15 ori, diplomații/diplomatele – de 14 ori, sau exponenții/exponentele BERU și PSRM, care au avut câte 13 apariții în calitate de protagoniști/protagoniste ai/ale materialelor publicate de **Realitatea.md**.

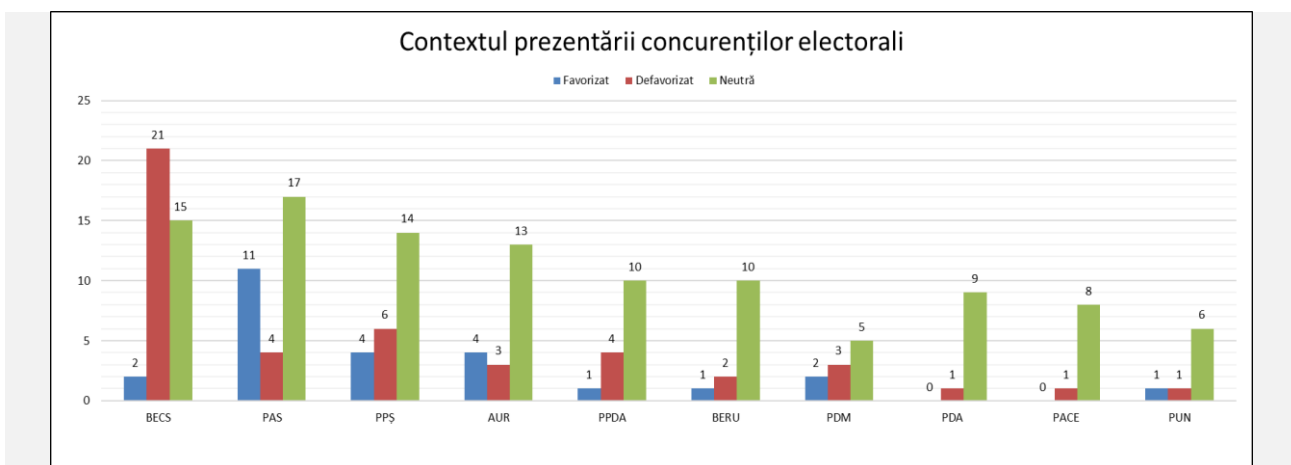
În același context, 27 de categorii de surse au fost citate în materialele publicate de **Realitatea.md** în decada vizată, inclusiv 14 concurenți electorali. De această dată, alte surse mass-media au fost citate cel mai des (de 19 ori). Au urmat experții/expertele, cu 13 citări, reprezentanții/reprezentantele AUR – cu 12, ai/ale PAS – cu 8 citări, cetățenii/cetățenele, la care s-a apelat de 7 ori, exponenții/exponentele sistemului de drept și PPDA – cu câte 6 citări, dar și BERU, PSRM și Președinția, care au apărut în calitate de surse ale materialelor **Realitatea.md** de câte 5 ori.

Sursele citate (121 în total) de **Realitatea.md** au fost dezechilibrate din perspectiva genului, în favoarea bărbaților. Astfel, mai mult de jumătate din numărul total de surse (62 sau 51,24%) au fost bărbați, 17 (sau puțin peste 14%) – femei, iar în 42 de cazuri (sau 34,71%) genul sursei nu a fost specificat.

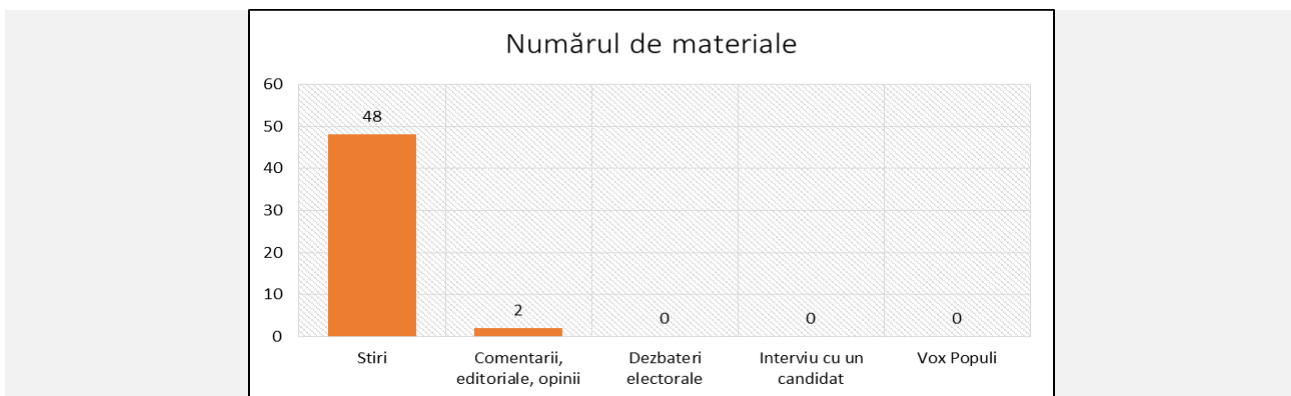

Realitatea.md a mediatizat diferit concurenții electorali în cele 10 zile supuse monitorizării. 7 dintre ei ai apărut doar în context neutru (PS, PPO, PPM, PACCC, PVE, MPSN, NOI), ceilalți fiind și favorizați sau defavorizați. În context, BECS este singurul concurent electoral în cazul căruia numărul defavorizărilor este mai mare decât cel al mediatizărilor neutre. Tandemul context favorizant/defavorizant s-a prezentat pentru concurenți astfel: BECS – 2/21, PAS – 11/4, PPȘ – 4/6, AUR – 4/3, PPDA – 1/4, BERU – 1/2, PDM – 2/3, PDA, PACE, PDCM, PPNOI, CIVV și POM – câte un caz de defavorizare, PUN - 1/1, PLD și PRM câte două, respectiv 5 cazuri de plasare în context mai curând defavorabil.

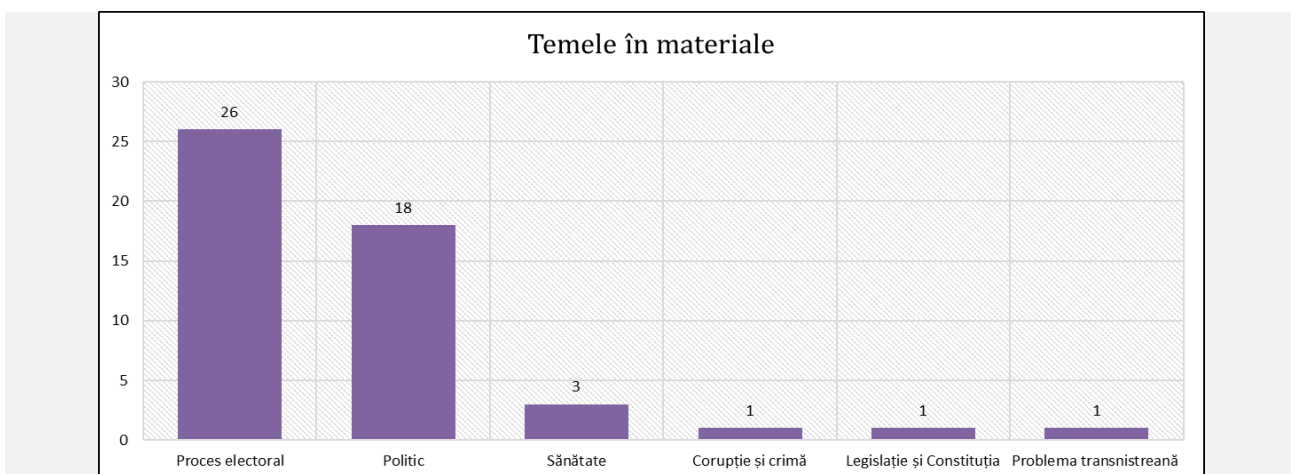

Sputnik.md

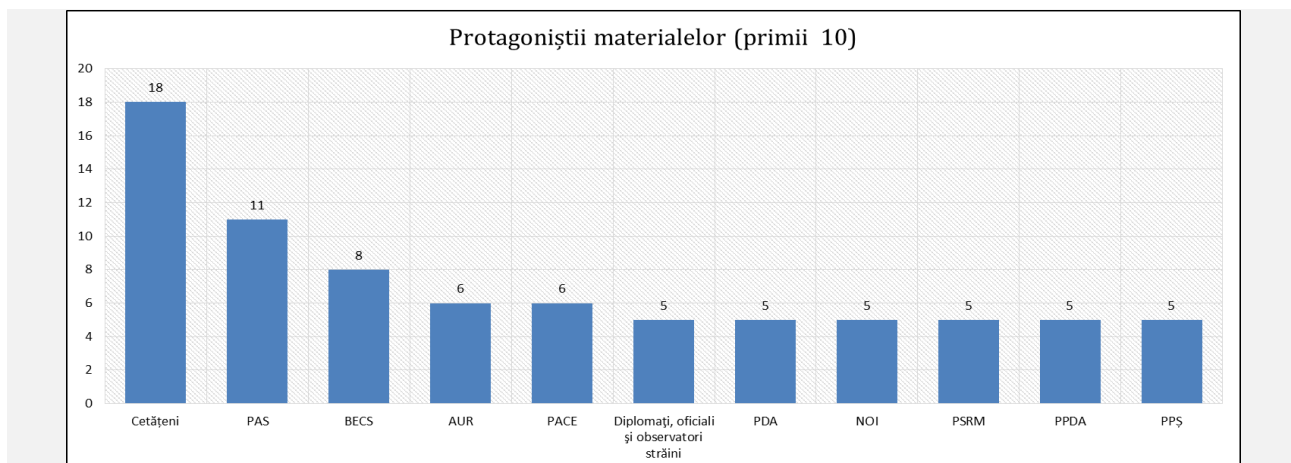
Sputnik.md a publicat în perioada de referință, 50 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 48 de știri și două materiale de opinie. În 11 cazuri, materialele au fost însoțit de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 104280 de semne (texte) și 11284 de secunde sau circa 3 ore (video).

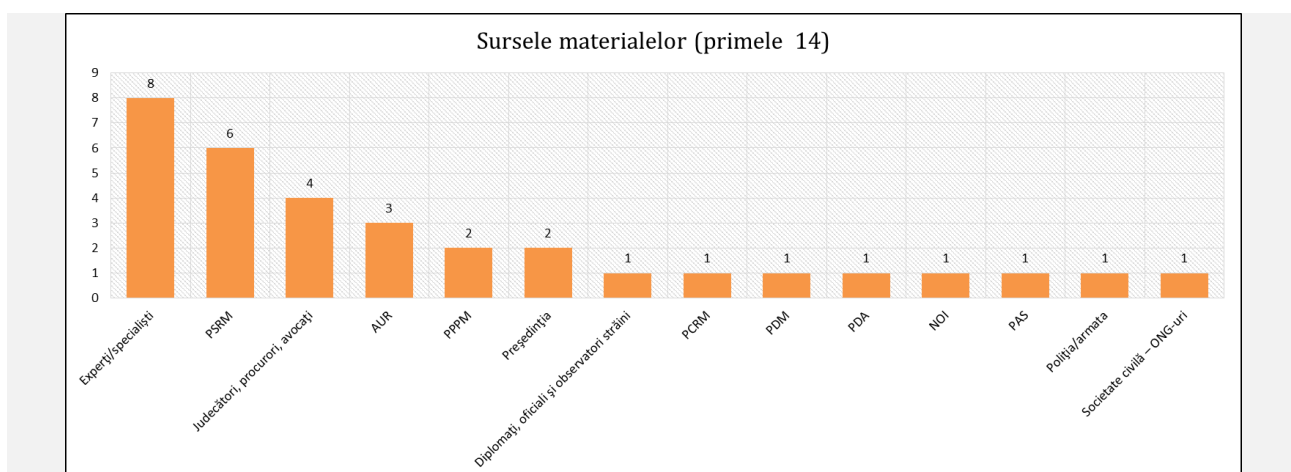
Cele mai multe materiale au abordat procesul electoral și domeniul politic. Deși, textele, în general, au avut un caracter neutru, indirect și subtil, s-a remarcat o tonalitate favorizantă pentru liderii BECS – Vladimir Voronin și Igor Dodon, și ușor defavorizantă în adresa Maiei Sandu/PAS. De asemenea, pe de o parte, au fost acuzate instituțiile internaționale, occidentale de amestec în procesul electoral, iar pe de altă parte, evenimentele cu participarea observatorilor internaționali din partea CSI au fost reflectate neutru. În măsură mult mai mică s-a scris despre sănătate, corupție și crimă, legislație sau problema transnistreană în context electoral.

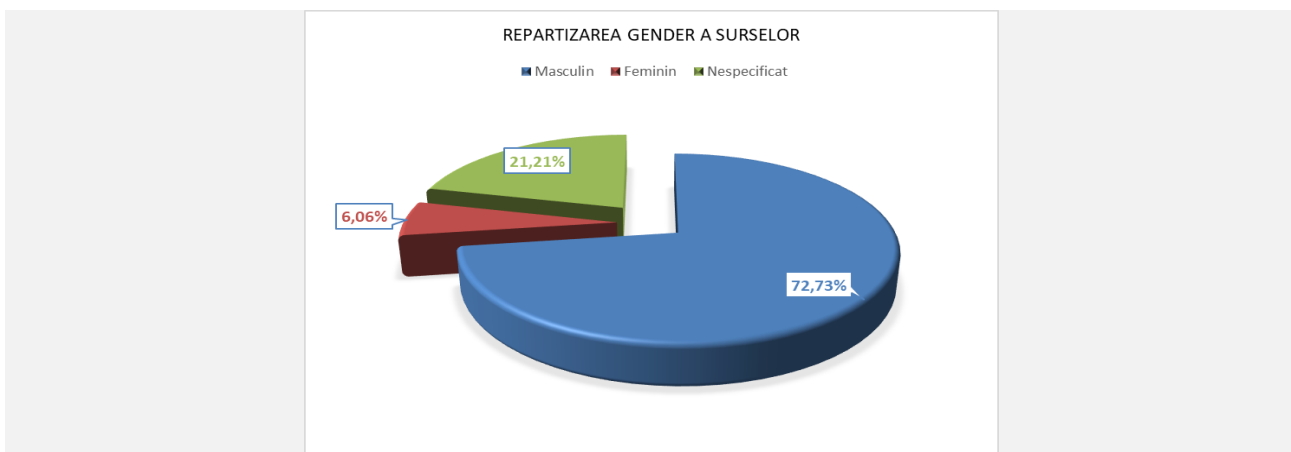
Cele 28 de categorii de protagoniști/protagoniste vizați/vizate de **Sputnik.md** au cuprins și toți concurenții electorali. Au deschis clasamentul în acest sens cetățenii/cetățenele, cu 18 apariții în calitate de protagoniști/protagoniste, fiind urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele PAS, cu 11 apariții, și ai/ale BECS, cu 8 astfel de apariții. De asemenea, AUR și PACE au figurat în postura de protagoniști de câte 6 ori, iar diplomații/diplomatele, PDA, NOI, PSRM, PPDA și PPȘ au fost vizați/vizate de câte 5 ori.

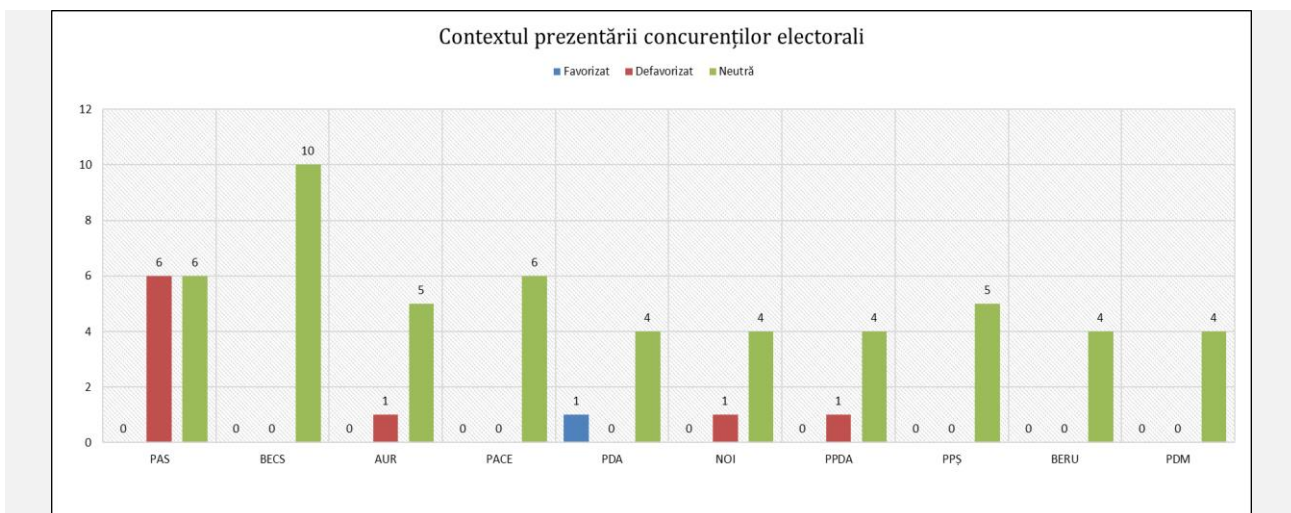
În perioada de raport, **Sputnik.md** a citat în total 14 categorii de surse, inclusiv 5 concurenți electorali. Cel mai des în această calitate au apărut în continuare experții/expertele – de 8 ori, dar și reprezentanții/reprezentantele PSRM – de 6 ori, judecători/judecătore – de 4 ori, sau reprezentanții/reprezentantele AUR – de 3 ori. În același context, PPPM și Președinția au fost citat/citată de câte 2 ori, iar diplomații/diplomatele, PCRM, PDM, PDA, NOI, PAS poliția/armata și societatea civilă – câte o dată.

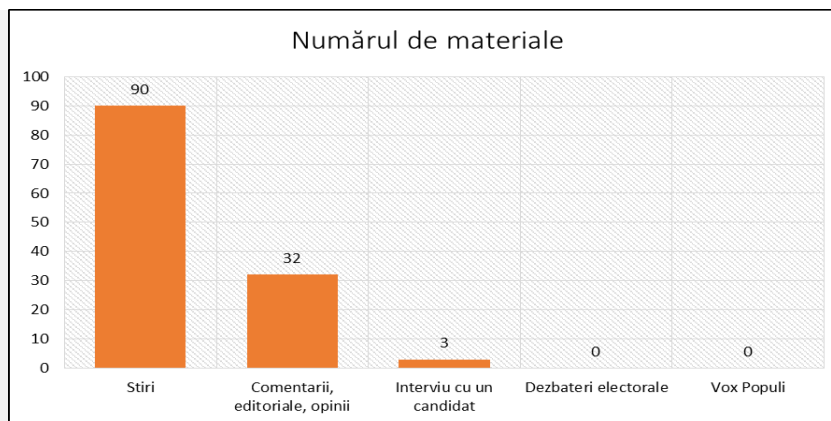
Tot cu referire la surse, este de menționat faptul că cele 33 de surse citate de **Sputnik.md** au fost puternic disproporționate din perspectiva de gen, majoritatea covârșitoare fiind bărbați (24 sau aproape 73% din total). La rândul lor, femeile au apărut în calitate de surse de 2 ori (sau în puțin peste 6%), iar în 7 cazuri (peste 21%) sexul surselor nu a fost specificat.

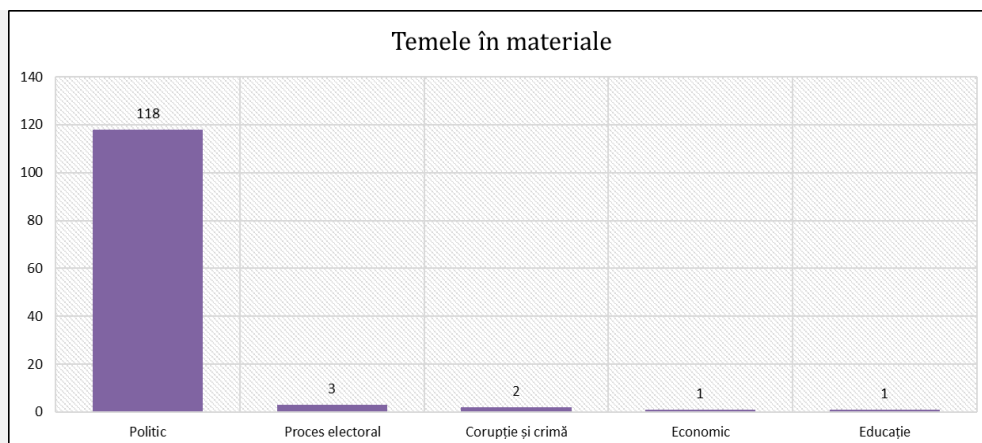
Concurenții electorali au fost mediatizați de **Sputnik.md** preponderent neutru, 18 dintre ei apărând doar într-un astfel de context (BECS, PACE, PPS, BERU, PDM, MPSN, PPM, PACCC, PDCM, PLD, PS, PUN, PPO, POM, PRM, PPNOI, PVE, CIVV). În același timp, PAS a avut și 6 defavorizări, AUR, NOI și PPDA – câte una, iar PDA a apărut o dată în context mai curând favorizant.

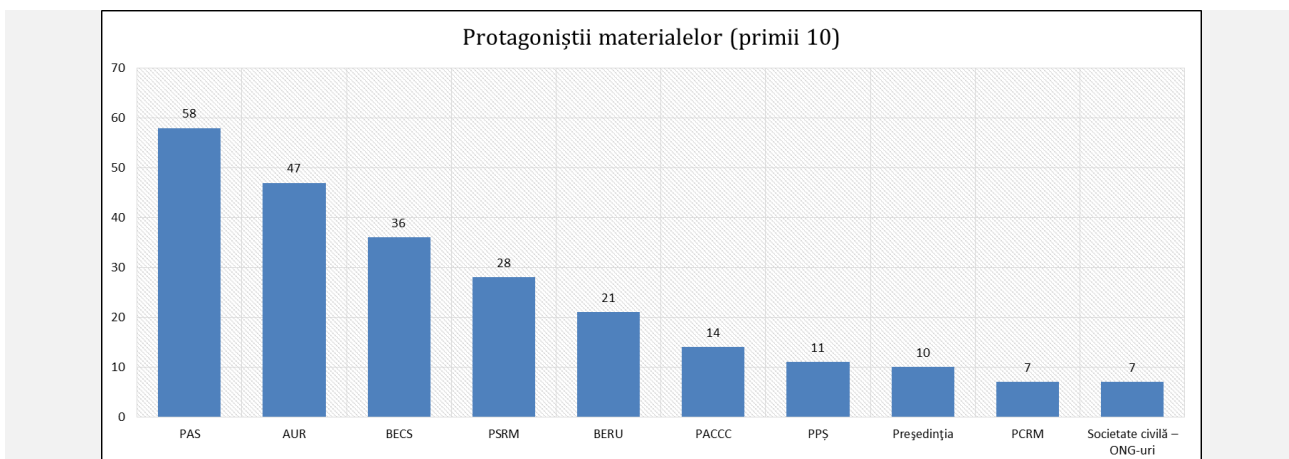
Timpul.md a publicat în perioada 21-30 iunie 2021, 125 de materiale cu un caracter electoral direct sau indirect, inclusiv 90 de știri, 32 de articole de opinie și 3 interviuri. În 25 de cazuri textele au fost însoțite de video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 410256 de semne (texte), și 39670 de secunde sau circa 11 ore (video).

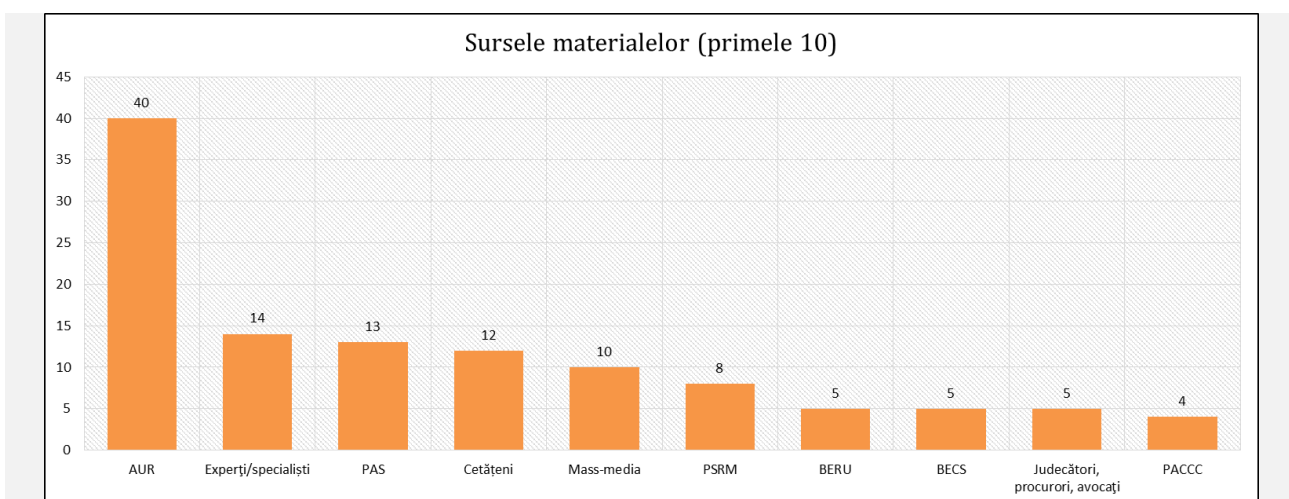
Timpul.md a abordat 5 domenii tematice, cel mai des referindu-se la aspectele politice ale campaniei electorale. Au continuat acuzațiile în adresa PAS, BECS, Congresul Civic. AUR a fost în continuare favorizată, prezentată ca cea mai bună formațiune de dreapta, singura care poate rezolva problemele RM, adesea fiind victimizată. Deseori titlurile au fost manipulatorii și acuzațiile enunțate în titlu nu s-au regăsit în textul știrii. Dreptul la replică a fost oferit extrem de rar persoanelor acuzate. Unele știri și comentarii controversate au fost republicate de mai multe ori, fără a fi readaptate. Foarte puține materiale au vizat procesul electoral în ansamblu, crima și corupția, economia sau educația în context electoral.

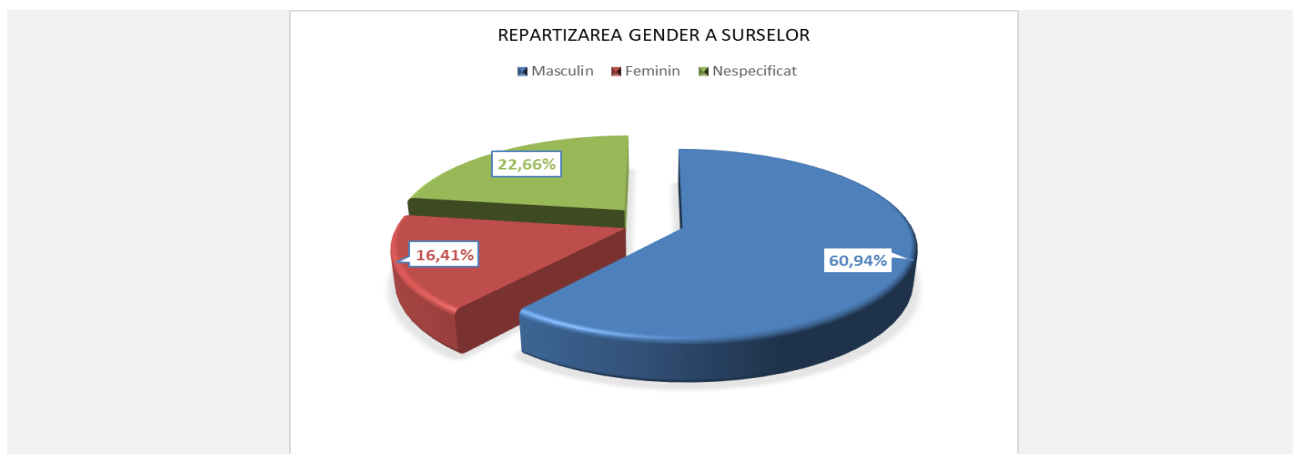
Timpul.md a vizat, cumulativ, 23 de categorii diferite de protagoniști/protagoniste, inclusiv 12 concurenți electorali. Cel mai des a apărut în această calitate PAS - de 58 de ori, urmat de AUR, cu 47 de apariții, și de BECS, cu 36. De asemenea, în primele zece categorii s-au mai regăsit reprezentanții/reprezentantele PSRM, cu 28 de apariții în calitate de protagoniști/protagoniste, ai/ale BERU - cu 21, ai/ale PACCC - cu 14, ai/ale PPȘ - cu 11, ai/ale Președinției - cu 10, ai/ale PCR sau ai/ale societății civile - cu câte 7 vizări.

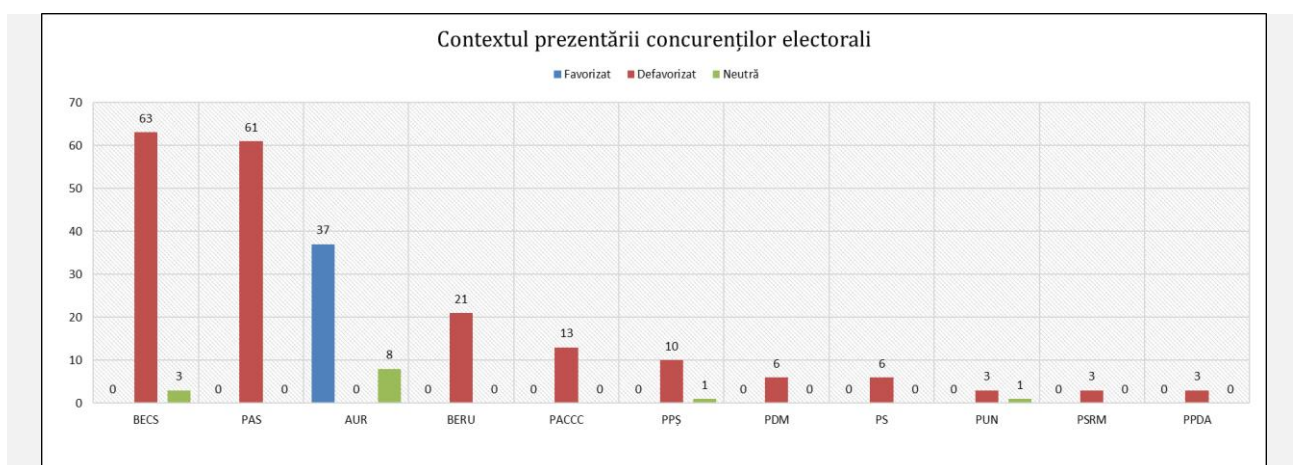
De asemenea, **Timpul.md** a apelat la 18 categorii de surse, inclusiv la 8 concurenți electorali. De departe, cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele AUR (de 40 de ori), urmați/urmate de experți/experte, cu 14 citări și PAS, cu 13. Alte surse au mai venit de la cetățeni/cetățene (de 12 ori), alte surse mass-media (de 10 ori), PSRM (de 8 ori), BERU, BECS, PACCC sau reprezentanți/reprezentante ai/ale sistemului de drept, citați/citate de câte 5 ori în materialele publicate de **Timpul.md**.

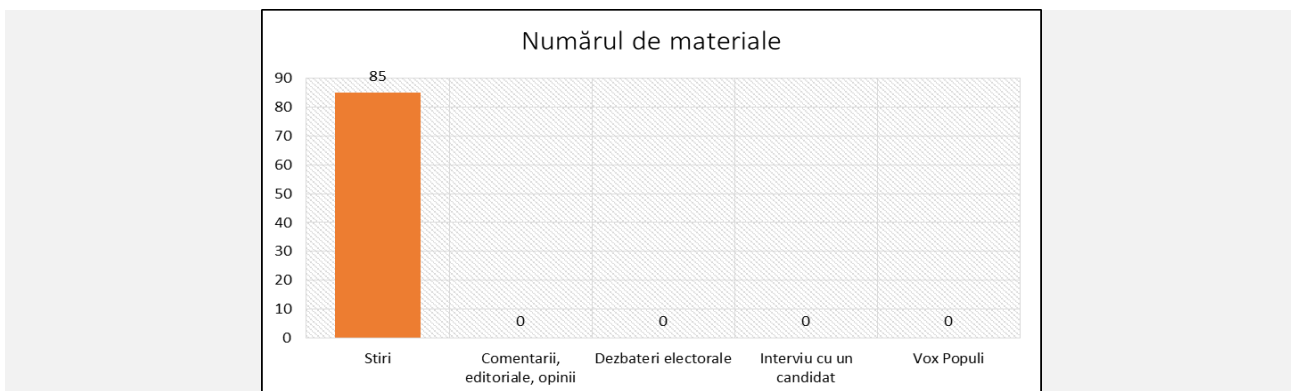
Repartizarea surselor pe criteriul de gen a fost în continuare dezechilibrată în favoarea bărbaților. Astfel, din totalul de 128 de surse citate de **Timpul.md**, 78 (sau aproape 61%) au fost bărbați, 21 (sau circa 16%) au fost femei, iar în 29 de cazuri (sau circa 23%) genul surselor nu a fost specificat.

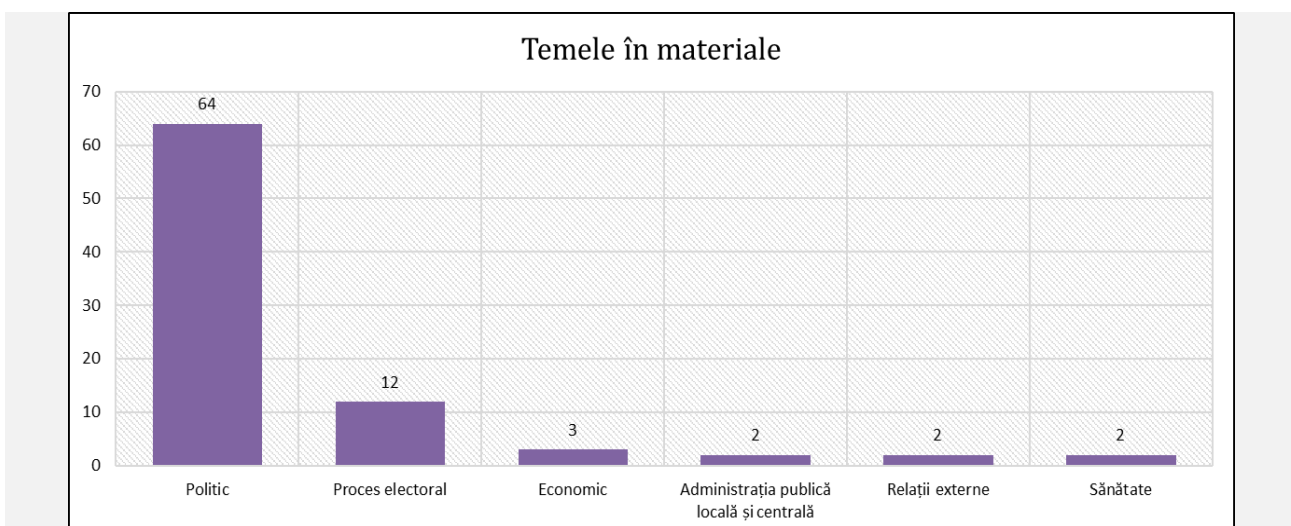
În perioada 21 – 30 iunie 2021 publicația **Timpul.md** nu a mediatizat niciun concurent electoral vizat în materialele publicate în mod exclusiv neutru. În același timp, AUR a continuat să fie promovat deschis și favorizat masiv (de 37 de ori), iar PDA a apărut o dată în context favorizant. Alți 7 concurenți menționați în materialele **Timpul.md** au fost plasați exclusiv în context negativ, cel mai des în astfel de contexte fiind vizați BECS (de 63 de ori), și PAS (de 61 de ori), dar și BERU (de 21 de ori), PACCC (de 13 ori), PPȘ (de 10 ori), PDM și PS (de câte 6 ori), PPDA (de 3 ori) și NOI (o dată). La fel, PUN a fost contextualizat negativ de trei ori, apărând o dată și în context neutru.

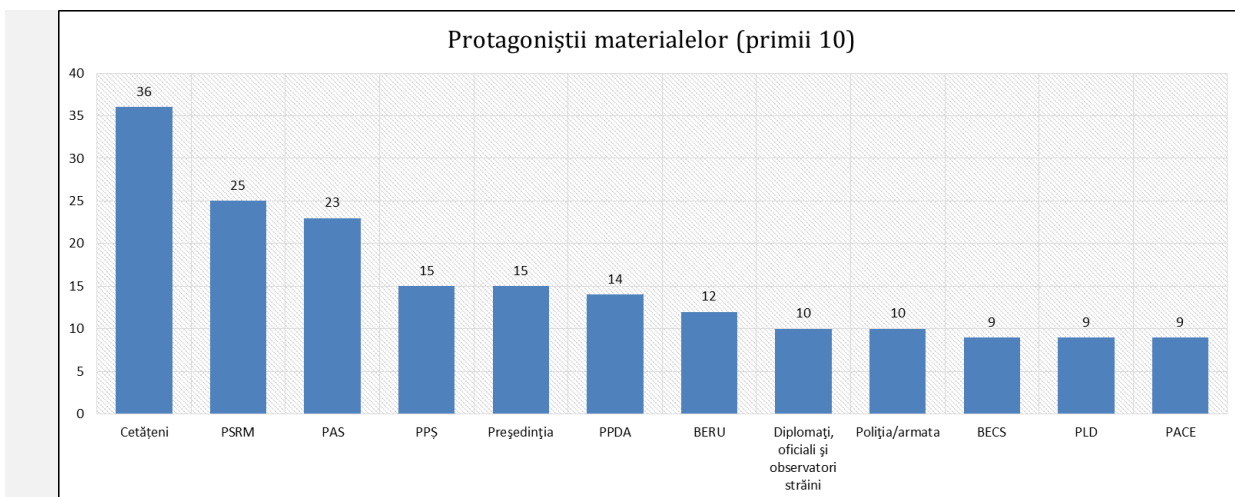
Unimedia.info a publicat în a treia perioadă de raport 85 de știri cu un caracter electoral direct sau indirect, 18 fiind însoțite de imagini video. Volumul total al materialelor relevante a constituit 188791 de semne (pentru texte), și 18699 de secunde sau circa 5 ore (pentru materialele video).

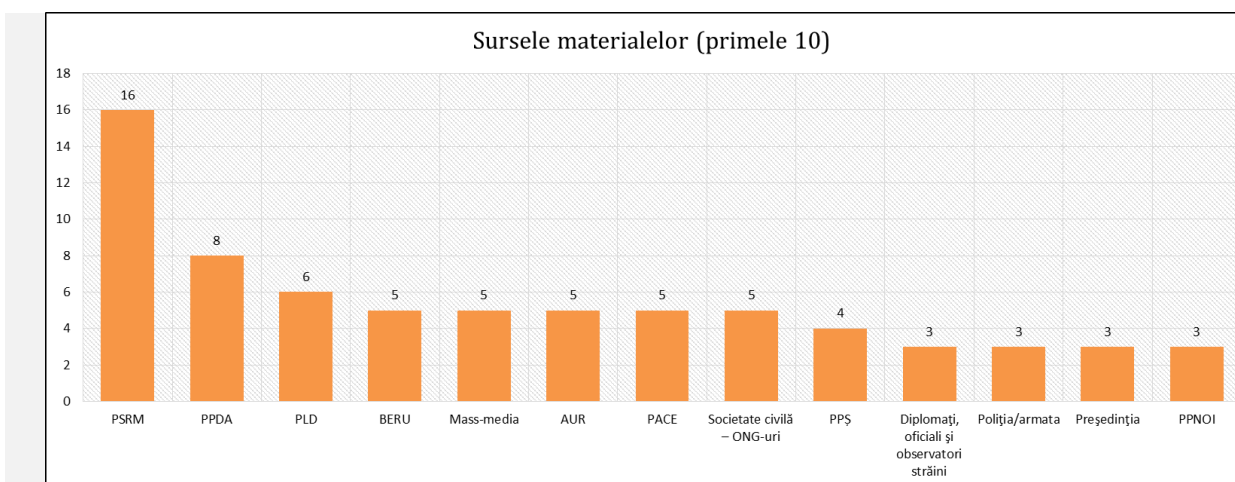
Unimedia.info a vizat 6 domenii tematice, cel mai des fiind abordate subiectele politice în context electoral. Acțiunile electorale ale mai multor concurenți au fost reflectate în perioada vizată de monitorizare, în proporții diferite. Mai rar a fost mediatizat procesul electoral în ansamblu, economia, relațiile externe, activitatea administrației publice locale și centrale sau sănătatea în context electoral.

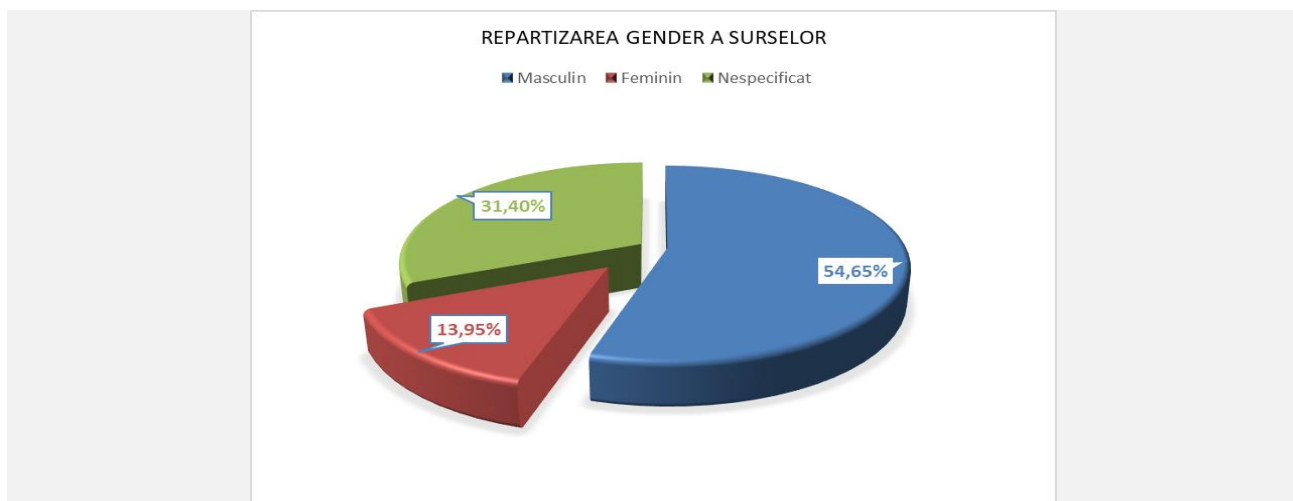
Unimedia.info a vizat în materialele publicate în decada monitorizată 39 de categorii de protagoniști/protagoniste, inclusiv toți concurenți electorali. Cetățenii și cetățenele au continuat să apară cel mai des în această calitate (de 36 de ori), urmați/urmate de reprezentanții/reprezentantele PSRM (de 25 de ori), ai/ale PAS (de 23 de ori), ai/ale PPȘ și ai/ale Președinției (de câte 15 ori), ai/ale PPDA (de 14 ori), sau ai/ale BERU (de 12 ori). De asemenea, calitatea de protagoniști/protagoniste au avut-o diplomații/diplomatele, sau poliția/armata (de câte 10 ori), dar și BECS, PLD sau PACE (de câte 9 ori fiecare).

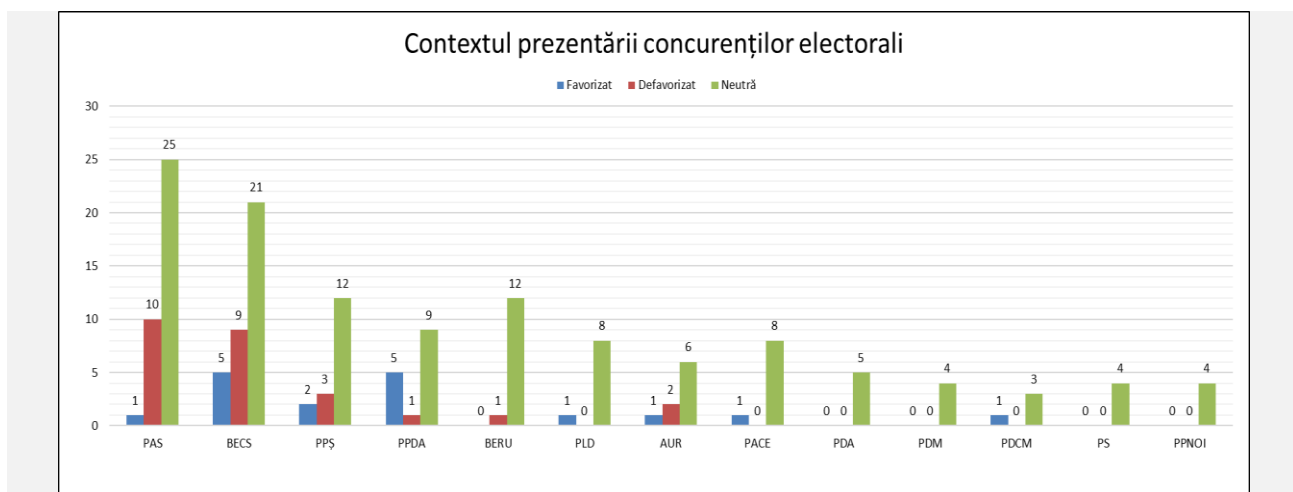
La fel, **Unimedia.info** a citat 23 de categorii de surse, inclusiv 12 concurenți electorali. Cel mai des s-a apelat, în acest context, la exponenții/exponentele PSRM, citați/citate de 16 ori, ai/ale PPDA – de 8 ori, ai/ale PLD – de 6 ori, dar și la BERU, alte surse mass-media, AUR, PACE, societatea civilă (de câte 5 ori), la PPȘ, citat de 4 ori, sau la diplomați/diplomate, poliție/armată, Președinție, sau PPNOI, care au apărut în calitate de surse de informare pentru materialele publicate de **Unimedia.info** de câte 3 ori.

Mai mult de jumătate din cele 86 de surse citate de **Unimedia.info** au fost bărbați (47 sau 54,65%), și numai 12 (sau circa 14%) – femei, în alte 27 de cazuri (31,40%) genul sursei nefiind specificat. Prin urmare, femeile au fost citate de 4 ori mai rar decât bărbații.

În perioada de referință **Unimedia.info** a mediatizat 13 concurenți electorali doar în manieră neutră (PDA, PDM, PS, PPNOI, PUN, MPSN, NOI, PACCC, PPO, POM, PVE, PPM, CIVV). Ceilalți concurenți au apărut și ei preponderent în manieră neutră, dar au avut și contextualizări pozitive și negative, după cum urmează: PAS – 1/10 cazuri, BECS – 5/9 cazuri, PPȘ – 2/3 cazuri, PPDA – 5/1 cazuri, AUR – 1/2 cazuri, BERU – un caz de defavorizare, PLD, PACE și PDCM – câte un caz de favorizare, PRM – un caz de defavorizare.

2.3. Concluzii generale și tendințe:

- În perioada 21 - 30 iunie 2021, cele 10 publicații online monitorizate au mediatizat evenimentele electorale preponderent prin intermediul știrilor.
- **Realitatea.md** a publicat cel mai mare număr de materiale relevante pentru contextul electoral, iar **Gagauzinfo.md** – cel mai mic număr.
- Cea mai mare parte a materialelor au fost publicate sub formă de text, dar au fost și materiale video, într-o proporție mai mică.
- Cele mai multe materiale relevante s-au referit la domeniul politic, dar s-a mărit și numărul subiectelor dedicate procesului electoral per ansamblu, acesta fiind mediatizat de peste 3 ori mai puțin decât domeniul politic.
- Toți concurenții înregistrați în cursa electorală au fost vizați în materialele jurnalistice ale celor 10 publicații, dar în proporții diferite.
- Cel mai des în calitate de protagonist a apărut concurentul electoral PAS.
- Toți concurenții electorali au apărut în calitate de surse în materialele publicate de cele 10 instituții media online.
- Cel mai des au fost citați/citate reprezentanții/reprezentantele PSRM.
- Materialele publicate de toate cele 10 instituții media monitorizate au fost disproporționate din punct de vedere al genului, în favoarea bărbaților, aceștia fiind citați de peste 5 ori mai des decât femeile.
- **Gagauzinfo.md** nu a citat nicio femeie în puținele materiale publicate în perioada de raport.
- Concurenții electorali BECS și AUR au fost cel mai des plasați într-un context pozitiv care i-a favorizat.
- Concurenții electorali PAS și BECS au fost cel mai des plasați într-un context negativ care i-a defavorizat.
- 6 din 10 publicații media monitorizate au prezentat informația referitoare la campania electorală în mod dezechilibrat, promovând, mai mult sau mai puțin, direct sau indirect agenda unor concurenți electorali.
- 2 din 10 publicații (**Actualitati.md** și **Kp.md**) au promovat deschis, direct și masiv concurentul electoral BECS, defavorizând cu aceeași intensitate concurentul PAS, dar și pe președinta Republicii Moldova Maia Sandu. Cele două publicații au avut în perioada de raport un comportament editorial asemănător, promovând intens concurentul BECS și exponenții PSRM. În același timp, ambele publicații au plasat PAS, dar și pe președinta Maia Sandu, în contexte defavorizante în materialele publicate. În cazurile acuzațiilor, insinuărilor etc., replica celor vizați/vizate a lipsit.
- Alte 2 publicații (**Noi.md** și **Sputnik.md**), deși mai discret, au plasat mai des în contexte favorizante concurentul electoral BECS, și în contexte defavorabile – PAS.
- 0 publicație (**Timpul.md**) a promovat agenda electorală a concurentului AUR, defavorizând și discreditând alți concurenți, în special PAS și BECS. Acest portal a avut în continuare o politică editorială tendențioasă, evenimentele electorale și concurenții fiind prezentate/prezențați selectiv și cu o atitudine lipsită de echidistanță jurnalistică. De asemenea, **Timpul.md** este singura publicație care nu a mediatizat niciun concurent electoral în manieră exclusiv neutră.
- 2 publicații (**Agora.md** și **Newsmaker.md**) au avut o politică editorială echilibrată în raport cu toți concurenții electorali, fără a favoriza sau defavoriza pe cineva. **Agora.md** a avut cea mai echidistantă atitudine în raport cu evenimentele electorale și concurenții. **Newsmaker.md**, la rândul său, a fost singura publicație care a citat în

materialele publicate toți concurenții electorali înscriși în cursa pentru alegerile parlamentare anticipate.

- **Gagauzinfo.md** a acordat o atenție insignifiantă campaniei electorale, publicând un număr extrem de mic de materiale cu referire la acest subiect.
- Două publicații (**Realitatea.md** și **Unimedia.info**) au reflectat campania electorală prin oferirea spațiului pentru un număr mare a concurenților electorali, dar au admis în mai multe rânduri favorizări și defavorizări, comentarii unilaterale, declarații fără replică etc.

2.4. Recomandări pentru publicațiile online monitorizate:

Actualitati.md și Kp.md:

- Reiterăm că pentru o informare corectă și pluralistă a publicului, este recomandabil ca publicațiile să țină cont de normele deontologice ale meseriei de jurnalist/jurnalistă, prezentând faptele în manieră echidistantă, inclusiv toate părțile vizate și opiniile lor vis-à-vis de faptele relatate. Jurnalistul trebuie să facă o distincție clară între fapte și opinii și să-și exprima opinia în mod onest și etic, fără a denatura deliberat fapte sau date, așa cum stipulează Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova.
- Pentru a-și îndeplini misiunea de informare obiectivă și a contribui la coeziunea societății, publicațiile trebuie să se abțină de la propagarea unilaterală, subiectivă și tendențioasă a unor mesaje care pot forma o imagine incompletă a realității pentru public și să demonstreze pluralitatea de opinii.

Sputnik.md și Noi.md:

- Pentru a răspunde cât mai mult și mai bine misiunii presei de a informa pluralist și cu bună-credință publicul, ar fi recomandabil ca jurnaliștii/jurnalistele să stăruie mai mult asupra unei atitudini echidistante în raport cu evenimentele electorale și concurenții electorali, fără a favoriza sau defavoriza anumiți candidați.

Gagauzinfo.md:

- Având în vedere statutul de publicație regională, foarte necesară pentru informarea adecvată a publicului din sudul țării, portalul trebuie să atragă o atenție mai mare subiectelor electorale, prezentând mai multe detalii cu privire la campania electorală, concurenți, evenimente relevante etc., astfel încât populația să-și poată crea o opinie despre toți concurenții înscriși în competiția electorală.

Unimedia.info:

- Pentru o informare adecvată a publicului, este recomandabilă o mai multă acuratețe în prezentarea faptelor și a opiniilor cu referire la subiectele electorale, dar și mai mult echilibru în mediatizarea concurenților electorali.

Realitatea.md:

- Se recomandă selectarea cu atenție a imaginilor video care însoțesc știrile, or, unele din ele conțin elemente de favorizare/defavorizare a anumitor concurenți electorali.
- Nu mai puțin importantă este necesitatea de a diferenția clar conținutul jurnalistic de cel publicitar.

Timpul.md:

- Redacția este îndemnată să revină la respectarea normelor deontologice ale jurnalismului, asigurând o informare echilibrată și pluralistă a publicului cu referire la

subiectele electorale. Abținerea de la promovarea agresivă a unui candidat și prezentarea cu bună-credință a tuturor evenimentelor electorale relevante ar contribui la o informare diversă a publicului. Reamintim că, potrivit Codului deontologic al jurnalistului, *„Activitatea profesională a jurnalistului este incompatibilă cu diseminarea mesajelor interzise de lege (discursul instigator la ură, la homofobie, la antisemitism, la discriminare etc.), precum și cu activitatea de propagandă politică, religioasă și de agitație electorală”*.

- Redacția trebuie să separe clar faptele de opinii și să asigure pluralismul de opinii, inclusiv să solicite opinia/poziția persoanelor acuzate sau vizate în context negativ.